

Ryhmätyöskentelyn soveltuvuus Motoasema-koulutukseen

Mielipidekyselyn avulla

Sanna Puustinen

Sanna Puustinen

Examensarbete / Degree Thesis

Idrott och Hälsopromotion

2014

OPINNÄYTETYÖ	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Liikunta ja terveyden edistäminen
Tunnistenumero:	4373
Tekijä:	Sanna Puustinen
Työn nimi:	Ryhmätyöskentelyn soveltuvuus Motoasema-koulutukseen Mielipidekyselyn avulla
Työn ohjaaja (Arcada):	Marko Vaappo
Toimeksiantaja:	Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry.
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Opinnäytetyöni on tilaustyö Suomen Vammaisurheilu- ja liikunta VAU ry:ltä. Tavoitteenani oli tutkia ryhmätyöskentelyä ja sen käyttöä ja soveltuvuutta VAU:n järjestämään Motoasema-koulutukseen. Motoasemat ovat VAU ry:n kehittämiä motorisia harjoitteita, jotka juontavat juurensa Special Olympics liikkeen Motor Activity Training Programista. Motoasema harjoitukset ovat sovellettavissa kaikille liikkujille, ei ainoastaan vammaisille. Tehtävänäni oli selvittää kyselylomakkeen avulla, pitivätkö osallistujat pienryhmätyöskentelyä sopivana opetusmetodina koulutuksessa, miten osallistujat kokivat ryhmätyöskentelyn, mitä hyötyä siitä oli heille sekä saada palautetta koulutuskokonaisuudesta. Oletuksenani oli, että Motoasema-koulutukseen sopii ryhmätyöskentely. Itse koulutuskokonaisuus on tehty yhteistyössä VAU:n aluetoiminnan suunnittelija Tiina Siivosen kanssa. Menetelmänä oli osaksi kvalitatiivinen ja osaksi kvantitatiivinen tutkimus kyselylomakkeen avulla. Kyselyyn vastasi kaikki kymmenen Motoasema-koulutukseen osallistujaa. Opinnäytetyöni teoria osiossa käsiteltiin suurryhmätyöskentelyä, pienryhmätyöskentelyä sekä yhteistoiminnallista ryhmätyöskentelyä. Näistä metodeista koulutuksessa käytettiin pienryhmätyöskentelyä. Pienryhmässä olennaista on ryhmän jäsenten vuorovaikutus sekä työnjako. Pienryhmän ominaispiirteisiin kuuluu muun muassa osanotto, yksimielisyys, tyytyväisyys sekä osallistumisaktiivisuus. Kyselylomakkeen tuloksien mukaan pienryhmätyöskentely sopi Motoasema-koulutukseen hyvin. Sen mukaan osallistujat olivat tyytyväisiä Motoasema-koulutukseen. Kehitysmahdollisuuksiksi nousivat kurssitodistusten jakaminen, syvempi perehtyminen hienomotoriikkaan, haastavampien esimerkkien käyminen sekä mietintä materiaalien hankintapaikoista. Otos oli kuitenkin pieni, joten suurempaa varmuutta Motoasema-koulutuksen onnistumiseen ja osallistujien tyytyväisyyteen ei voida sanoa. Lisäkyselyitä tulisi teettää.</p>	
Avainsanat:	Motoasema-koulutus, ryhmätyöskentely, pienryhmätyöskentely, kyselylomake, Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry.
Sivumäärä:	51
Kieli:	Suomi
Hyväksymispäivämäärä:	13.5.2014

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Idrott och hälsopromotion
Identifikationsnummer:	4373
Författare:	Sanna Puustinen
Arbetets namn:	Grupparbetets lämplighet för Motostation utbildning Med hjälp av ett frågeformulär
Handledare (Arcada):	Marko Vaappo
Uppdragsgivare:	Finlands handikappidrott och -motion VAU rf
<p>Sammandrag:</p> <p>Mitt examensarbete är ett beställningsarbete från Finlands handikappidrott och -motion VAU rf. Mitt mål var att undersöka grupparbetets användning i och lämplighet för Motostation utbildningen som VAU ordnade. Motostationerna är motoriska övningar som VAU rf har utvecklat. De grundar sig på Special Olympics-rörelsens motsvarande program, Motor Activity Training Program. Motostationövningarna är tillämpliga för alla personer, inte bara för personer med handikapp. Min uppgift var att med hjälp av ett frågeformulär ta reda på om deltagarna tyckte att arbete i små grupper var en lämplig undervisningsmetod, hur de upplevde grupparbetet, vad de hade för nytta av att arbeta i en liten grupp och få feedback från hela utbildningshelheten med hjälp av ett frågeformulär. Jag antog att grupparbete var en lämplig undervisningsmetod för Motostationutbildningen. Själva utbildningshelheten gjordes i samarbete med VAU rf:s verksamhetsplanerare Tiina Siivonen. Metoden var dels kvalitativ och dels kvalitativ forskning med hjälp av ett frågeformulär. Alla tio deltagare svarade på enkäten. I teoridelen av examensarbetet behandlade jag grupparbete i små och stora grupper och kollaborativt grupparbete. Av dessa metoder använde jag grupparbete i små grupper i själva utbildningen. Växelverkan mellan gruppmedlemmar samt arbetsfördelning relevanta saker i små grupparbete. Egenskaper för en liten grupp är bland annat delaktighet, konsensus, tillfredsställelse, samt deltagandet. Enligt resultaten av undersökningen passade arbete i små grupper bra för Motostationutbildningen. Enligt resultaten var deltagarna nöjda med utbildningen. Utvecklingsmöjligheter som kom upp var diplomutdelning efter avslutad kurs, djupare inblick i finmotoriken, genomgång av utmanande exempel samt att fundera på materialens anskaffningsplatser. Samplet var litet, så att man kan inte med större säkerhet hur lyckad utbildningen var och hur nöjda deltagarna var. Det behöver utföras fler undersökningar för att få en djupare inblick för ämnet.</p>	
Nyckelord:	Motostationsutbildning, grupparbete, att arbeta i små grupper, frågeformulär, Finlands handikappidrott och -motion VAU rf
Sidantal:	51
Språk:	Finska
Datum för godkännande:	13.5.2014

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Sports and Health Promotion
Identification number:	4373
Author:	Sanna Puustinen
Title:	Suitability of group work for the Motostation training session With a help of a questionnaire
Supervisor (Arcada):	Marko Vaappo
Commissioned by:	Finnish Sports Association of Persons with Disabilities
<p>Abstract:</p> <p>My thesis was ordered by Finnish Sports Association of Persons with Disabilities. My goal was to examine the group work and its use and suitability in the Motostation training session organized by Finnish Sports Association of Persons with Disabilities. Motostations are motoric skills exercise developed by Finnish Sports Association of Persons with Disabilities. Motostations have their roots in Special Olympics movement which has a similar program called Motor Activity Training Program. Motostation exercises are applicable to all exercisers, not only for people with disabilities. My task was to find out did the participants like that working in small groups was a appropriate instructional method in training session, how the participants found the group work, what are the benefits of them and to get feedback from the whole training session with a help of a questionnaire. My assumption was that group work is suitable for Motostation training sessions. The Motostation training session module was conducted in cooperation with Finnish Sports Association of Persons with Disabilities planning officer Tiina Siivonen. The method is partly qualitative and partly quantitative research by a questionnaire. The questionnaire was answered by all of the 10 training session participants. My thesis dealt with the theory section for large group working, small group working, as well as co-operative working. Of these methods the small group working was used in training session. Essential issues in the small groups are interaction and work roles between the members of the group. Characteristics of a small group are participation, consensus, satisfaction as well as the participation rate. According to the results of the questionnaire small group working was suitable for Motostation training session. According to the questionnaire the participants were satisfied with Motostation training session. Development potential was found in delivering of diplomas, deeper study of fine motor skills, more challenging examples, as well as materials procurement locations. However the sample size was small so if certainty of Motostation training satisfaction is needed more surveys should be carried out.</p>	
Keywords:	Motostation training session, working in group, working in small groups, questionnaire, Finnish Sports Association of Persons with Disabilities
Number of pages:	51
Language:	Finnish
Date of acceptance:	13.5.2014

SISÄLLYSLUETTELO / CONTENTS

1	JOHDANTO	6
2	TUTKIMUSKYSYMYKSET, RAJAUS JA TAVOITE.....	7
3	MENETELMÄ.....	7
4	ETIIKKA	8
5	VAU RY, SPECIAL OLYMPICS, MATP JA MOTOASEMAT	9
	5.1 Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry.	9
	5.2 Special Olympics.....	10
	5.3 Motor Activity Training Program (MATP)	11
	5.4 Motoasemat.....	12
6	RYHMÄTYÖSKENTELY	12
	6.1 Ryhmätyöskentelyn historiaa	13
	6.2 Ryhmän määritelmä	14
	6.2.1 Suuryhmän määritelmä	14
	6.2.2 Pienryhmän määritelmä	15
	6.3 Suuryhmätyöskentely	15
	6.4 Pienryhmätyöskentely	17
7	MOTOASEMA-KOULUTUS	24
	7.1 Motoasema-koulutuksen kulku.....	24
8	TULOKSET	25
	8.1 Vastaukset suljettuihin kysymyksiin	26
	8.2 Vastaukset avoimiin kysymyksiin	28
9	POHDINTA.....	31
	Lähteet / Källor / References	35
	Liitteet / Bilagor / Appendices.....	37

1 JOHDANTO

Mielestäni ryhmätyöskentelyn käyttö opettamisessa on lisääntynyt. Koulutuslinjallamme Idrott och Hälsopromotion ryhmätyöskentely tehtäviä on käytetty lähes jokaisella kursilla. Ryhmätyöskentelyä on monesti perusteltu koulutuslinjallamme sen ammatillisiin hyötyihin nähden, mutta muut perustelut sen suurelle käytölle ovat mielestäni vähäisiä. Uskon, että ryhmätyöskentelyn etuja on useita. Sitä harjoittelemalla oppii toimimaan ryhmässä yhteisen edun hyväksi. Ryhmätyöskentelyssä jokainen ryhmän jäsen tuo mukanaan omat näkemyksensä, kokemuksensa ja ymmärryksensä, jotka sinänsä voivat mahdollistaa syvempiä oppimistuloksia.

Opinnäytetyöni on tilaustyö Suomen Vammaisurheilu ja – liikunta VAU ry:ltä. VAU ry on urheilu- ja liikuntajärjestö, jonka tehtäviin kuuluu esimerkiksi suunnitella ja kehittää harrastus- ja kilpailumahdollisuuksia sekä olosuhteita niin liikunta, näkö- ja kehitysvammaisille henkilöille sekä elinsiirtoväelle (<http://www.vammaisurheilu.fi/>).

VAU julkaisi vuonna 2013 Motoasemat-oppaan, jossa on esiteltyinä kuusi erilaista muokattavissa olevaa, liikunnallista harjoitetta, jotka ovat suunniteltu erilaisille liikkujille. Harjoitusten tehtävänä on kannustaa kaikkia liikkumaan ja tarjota onnistumisen elämyksiä. Opinnäytetyöni tavoitteena on luoda toimiva, käytännönläheinen ja selkeä Motoasema-koulutusohjelma. Lisäksi tavoitteena on etsiä perusteluja ryhmätyöskentelyn sekä toiminnallisen ryhmätyöskentelyn käyttöön koulutuksessa.

Valitsin opinnäytetyön aiheeksi ryhmätyöskentelyn tutkimisen, koska ryhmätyöskentelyn käyttö ja sen edut kiinnostavat minua. Halusin myös olla mukana hyödyllisessä projektissa, jossa opinnäytetyötäni voisi hyödyntää niin itse työelämässä kuin Motoasema-koulutuksen kehityksessä. Kyselyn avulla saan tietoa, sopiiko ryhmätyöskentely Motoasema-koulutukseen, miten koulutus onnistui sekä miten koulutusta voitaisiin kehittää.

2 TUTKIMUSKYSYMYKSET, RAJAUS JA TAVOITE

Työ on rajattu koskemaan ryhmätyön käyttöä sekä Motoasema-koulutusta. Motoasema-koulutus kokonaisuus syntyy opinnäytetyönä yhteistyössä Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n aluetoiminnan suunnittelija Tiina Siivosen kanssa.

Oman kokemukseni perusteella ryhmätyötä käytetään melko paljon tai paljon kouluissa, erilaisissa koulutuksissa, työpaikoilla sekä urheilussa joukkuelajeissa. Tutkimuksessani etsin vastauksia muun muassa seuraaviin kysymyksiin: millainen ryhmä oppimisen kannalta on hyödyllinen, millaisia eri ryhmätyöskentelytapoja on, mitä hyötyä ryhmätyöskentelyn käytöstä on, onko pienryhmätyöskentely hyvä tapa oppimiseen Motoasema-koulutuksessa sekä mitä mieltä koulutukseen osallistujat ovat ryhmätyöskentelyn käytöstä?

Tavoitteenani on tutkia ryhmätyöskentelyä ja sen käyttöä Motoasema-koulutuksessa. Hypoteesinani on, että Suomen Vammaisurheilu- ja liikunta VAU ry:n järjestämään Motoasema-koulutukseen sopii pienryhmätyöskentely. Selvitän kyselylomakkeen avulla, pitävätkö koulutukseen osallistujat pienryhmätyöskentelyä sopivana opetusmetodinä koulutuksessa, miten osallistujat kokivat ryhmätyöskentelyn, mitä hyötyä siitä heille oli, sekä lisäksi saada kehittämispalautetta koulutuskokonaisuudesta. Kyselylomakkeen tarkoituksena on myös kerätä parannusehdotuksia myöhemmin järjestettäviin koulutuksiin.

3 MENETELMÄ

Tutkimusmenetelmät jaetaan perinteisesti kahteen muotoon, kvalitatiiviseen eli laadulliseen ja kvantitatiiviseen eli määrälliseen tutkimukseen. Suomen tilastokeskuksen internetsivujen mukaan kvantitatiivinen tutkimus yksinkertaistettuna tarkoittaa strukturoitujen kysymysten esittämistä satunnaisesti valitulle otokselle kun taas kvalitatiivinen tutkimus tarkoittaa avointen kysymysten esittämistä valituille yksilöille tai ryhmille. (<http://tilastokeskus.fi/virsta/tkeruu/01/07>)

Opinnäytetyöni on yhdistelmä kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusta. Tutkimus toteutetaan kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake sekä haastattelu ovat tekniikoita, joilla kerätään tietoa kysymysten avulla. (Davidson & Patel 2011 s. 73) Kysely sisältää

sekä suljettuja kvantitatiivisia kysymyksiä että avoimia kvalitatiivisia kysymyksiä. Tutkimus tehdään noin 20 henkilölle, koulutuksen osallistujamäärästä riippuen. Kun halutaan selvittää yksilöiden tai ryhmien mielipiteitä tai käsityksiä voidaan tutkimuksen yhteydessä käyttää kyselylomaketta, joka on kirjallinen kommunikaation väline. (Ejvegård, 1996 s.44) Airaksinen & Vilka (2003) kuvaavat laadullisen tutkimusmenetelmän aineiston keräämisen keinoina esimerkiksi lomakehaastattelun teettämistä yksilöille tai ryhmille. Tutkimusaineisto kerätään joko paikalla, postitse tai puhelimitse (Airaksinen & Vilka 2003 s. 57). Tässä tutkimuksessa kyselylomakkeet jaetaan paikan päällä Motoasema-koulutuksen jälkeen.

Carlsson (1997) kuvaa tutkimuksen reliabiliteettia ja validiteettia. Reliabiliteetti eli luotettavuus kertoo, kuinka luotettavia ja tarkkoja tuloksia tutkimusmenetelmällä saadaan. Validiteetti kertoo, mittaako tutkimus sitä, mitä tutkimuksen avulla on tarkoitus selvittää. (Carlsson, 1997 s.145) Wallénin (1993) mukaan validiteetti tarkoittaa myös sitä, ettei mikään epäolennainen asia vaikuta tulokseen. Tekniikassa ja luonnontieteissä validiteetti määritellään yleensä siten, että ei ole löydettävissä systemaattisia virheitä ja reliabiliteetti siten, ettei ole löydettävissä satunnaisia virheitä. Hyvä validiteetti vaatii selkeän rajauksen ja kysymyksenasettelun sekä sen, että muuttajilla ja teoriolla on yhteys. Tutkimuksen reliabiliteettia voidaan mitata toistamalla tutkimus ja mittaamalla eri tutkimusten korrelaatio. Jos kyseessä ei ole suora matemaattinen mittaaminen vaan esimerkiksi ihmisillä tehtävä kyselytutkimus, voi olla vaikeaa verrata mittauksia suoraan koska kyselyiden välillä on esimerkiksi voinut tapahtua oppimista. (Wallén, 1993 s.59-60)

4 ETIIKKA

Tieteellisissä tutkimuksissa tulee ottaa etiikka huomioon. Carlsson (1997) kuvaa yleisiä eettisiä sääntöjä, joihin kuuluvat esimerkiksi anonymiteetti sekä suostumislomake, jossa muun muassa informoidaan tutkimuksesta. (Carlsson, 1997 s.56-57) Hirsimäki et al. (2009) kuvaavat tutkimuksen eettisiä sääntöjä esimerkiksi seuraavasti: Ihmiselle tulee antaa itsemääräämisoikeus, vapaaehtoisuus päättää, haluavatko he osallistua tutkimukseen vai eivät. Tutkijan tulee miettiä myös esimerkiksi sisältykö tutkimukseen osallistumisesta riskejä osallistujalle. (Hirsimäki et al. 2009 s. 25) Tässä opinnäytetyössä on otettu eettisyys huomioon niin, että tutkimukseen osallistuminen on täysin

vapaaehtoista. Tutkimukseen osallistujille jaetaan saatekirje (liite 3) ja suostumislomake (liite 1). Saatekirjeessä kerrotaan esimerkiksi tutkimuksesta ja sen tarkoituksesta. Suostumislomake tulee allekirjoittaa, jos haluaa osallistua tutkimukseen. Lomakkeessa kerrotaan, että osallistuminen on vapaaehtoista sekä tutkimuksen voi keskeyttää milloin vain halutessaan. Suostumislomakkeessa varmistetaan osallistujan ymmärrys mihin tutkimusta käytetään ja lupa käyttää heidän vastauksiaan tutkimuksessa. Itse tutkimukseen (kyselylomake) vastataan anonyymisti, eikä siihen tarvitse kertoa esimerkiksi ikäänsä tai sukupuoltaan. Tällä varmistetaan, ettei vastaajia voi tunnistaa tekstistä. Ainoa henkilökohtainen asia, jota osallistujilta kyselyssä (liite 2) kysytään, on ammatti. Tämä siksi, että osallistujajoukko on heterogeeninen, eivätkä henkilöiden taustat ole selvillä. Ammatti voi joskus viitata siihen, onko osallistujilla mahdollisesti etukäteistietoa tai kokemusta aiheesta.

Tutkimuksessa käytetty kyselylomake on saanut hyväksynnän koulumme eettiseltä lautakunnalta, ennen kyselyn teettämistä osallistujilla.

5 VAU RY, SPECIAL OLYMPICS, MATP JA MOTOASEMAT

Seuraavissa kappaleissa tulen kuvaamaan mitä VAU ry, Special Olympics, MATP (Motor Activity Training Program) ja Motoasemat ovat, miten ne ovat kytköksissä toisiinsa ja millaista toimintaa niihin kuuluu.

5.1 Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry.

Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry on urheilu- ja liikuntajärjestö. Sen tehtäviin kuuluu esimerkiksi suunnitella ja kehittää harrastus- ja kilpailumahdollisuuksia sekä olosuhteita niin liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisille henkilöille kuin elinsiirtoväellekin. VAU:n toiminnan piiriin kuuluu kaiken ikäisiä henkilöitä. Yhdistyksen toimialoihin kuuluvat nuorisotoiminta, harrasteliikunta, kilpa- ja huippu-urheilu ja järjestötoiminta. Myös Special Olympics Finland on osa Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n toimintaa. (<http://www.vammaisurheilu.fi/>) VAU:n varsinaisiin jäseniin kuuluvat vammaisten henkilöiden liikuntaa järjestävät rekisteröidyt yhdistykset ja seurat. Liitolla ei ole henkilöjäseniä ja se toimii jäsenseurojensa kautta valtakunnallisena yhdysseurana vammaisten henkilöiden urheilu- sekä liikuntatoiminnassa. VAU noudattaa

yleisesti hyväksytyjä urheilun ja liikunnan eettisiä periaatteita. (<http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/>) Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta ry:n arvoihin kuuluvat osallisuus, yhteisöllisyys, esteettömyys, saavutettavuus sekä oikeudenmukaisuus. Yksi yhdistyksen tehtävistä on siis ”Monipuolisen vammaisurheilun ja liikunnan toimintaedellytysten vahvistaminen yhdessä ja erikseen.” Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry. julkaisee myös esitteitä ja oppaita sekä viisi kertaa vuodessa ilmestyvää Vammaisurheilu & -liikunta-lehteä (http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/yleisesti_vausta/) VAU:n toimisto sijaitsee Länsi-Pasilassa Helsingissä. Yhdistyksen toiminta alkoi 1.1.2010 (<http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/>)

5.2 Special Olympics

Special Olympics Finland kuuluu osaksi kansainvälistä Special Olympics -järjestöä. Special Olympics organisoi ympärivuotista urheilutoimintaa kehitysvammaisille henkilöille. Toiminnasta Suomessa vastaa Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry, jonka yhteydessä Special Olympics Finland toimii. Special Olympics -järjestön on perustanut Eucine Kennedy Shiver vuonna 1968. Toiminnan piirissä liikkuu yli kaksi ja puoli miljoonaa kehitysvammaista urheilijaa eri puolilta maailmaa harrastaen, valmentautuen ja kilpailen yli 30 eri lajissa. Special Olympicsin tehtäviin kuuluu järjestää ympärivuotista urheilutoimintaa ja urheilukilpailuja yleisesti tunnetuissa urheilulajeissa lapsille ja aikuisille, joilla on kehitysvamma (http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/special_olympics/). Viralliset Special Olympics-kilpailut järjestetään joka toinen vuosi, kesä- ja talvikilpailut vuorotellen. Kokemus virallisista kilpailuista avaa urheilijoille ja heidän perheilleen uusia ovia sekä tarjoaa mahdollisuuksia. Kilpailut luovat toivoa ja uskoa paremmasta tulevaisuudesta maailmanlaajuisen hyväksynnän sekä ymmärryksen puolesta (<http://www.specialolympics.org/special-olympics-world-games.aspx>). Special Olympics-liikkeen tavoitteisiin kuuluu myös tarjota kehitysvammaisille mahdollisuus jatkuvaan harjoitteluun, fyysiseen kehittymiseen ja urheilun ilon jakamiseen ystävien, perheiden ja yhteisön kanssa. Kaikki kehitysvammaiset henkilöt voivat kuulua Special Olympicsin piiriin. Kansainvälisten Special Olympicsin sääntöjen mukaan jokainen kahdeksan vuotta täyttänyt kehitysvammainen urheilija voi osallistua Special Olympics-kilpailuihin. Urheilijalla ei tarvitse olla virallista diagnoosia eikä urheilijan suorituskyky

tai mahdollinen liikuntavamma tai -rajoite ole esteitä osallistumiselle kilpailuihin. Special Olympics peruskirjan mukaan myös henkilöt, joilla on kognitiivinen viive tai kehitysvammalle läheinen kehitys- tai oppimishäiriö voivat osallistua Special Olympics-toimintaan. Henkilöiden, joiden toiminnallinen häiriö perustuu ainoastaan liikuntavammaan, määriteltyyn oppimishäiriöön tai henkiseen sairauteen eivät kuulu Special Olympics-kilpailujen piiriin (http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/special_olympics/).

5.3 Motor Activity Training Program (MATP)

Motor Activity Training Program-ohjelma, lyhennettynä MATP, on suunniteltu urheilijoille, joilla on vaikea tai perusteellinen kehitysvamma ja jotka eivät voi osallistua virallisiin Special Olympics-kilpailuihin kykyjensä tai toiminnallisten rajoitteidensa takia. MATP toimii Special Olympics-aatteen alla. Motor Activity Training Programmin tavoitteena on valmistaa urheilijaa, jolla on vaikea tai perusteellinen kehitysvamma tai vaikea fyysinen vamma, lajitaitojen kehittymiselle heidän taitoihin sovitetulla tavalla. Urheilijoiksi, joilla on merkittävä vamma luetaan sellaiset urheilijat, jotka tarvitsevat erityisiä harjoituksia joko heidän fyysisen, psyykkisen tai tunnepuolen ongelmien vuoksi. Ainutlaatuisena urheiluohjelmana yksilöity MATP-ohjelma ei sulje pois ketään urheilijaa. Motor Activity Training Program-harjoitukset voivat johtaa taitojen kehitykseen niin, että urheilijalla on mahdollisuus päästä osallistumaan virallisiin Special Olympics-kilpailuihin. MATP:n tarkoituksena on myös muun muassa tarjota urheilijalle mahdollisuus harjoitella ja suorittaa tehtäviä oman parhaansa mukaan ilman vertailua toisiin urheilijoihin, tarjota sopivan haastavia ja palkitsevia liikuntakokemuksia vammaisille urheilijoille. Hyötyjä, joita urheilijat saavat osallistumalla MATP:iin ovat esimerkiksi lisääntynyt fyysinen aktiivisuus, motoristen taitojen kehitys, positiivisemmän minäkuvan kehitys, mahdollisuus luoda ystävyssuhteita sekä esimerkiksi näiden hyötyjen siirtäminen arkipäivään (http://sports.specialolympics.org/specialo.org/Special/_English/Coach/Coaching/MATP/AN_OVERV/INTRODUC.HTM).

5.4 Motoasemat

Motoasemien juuret ovat Special Olympics-liikkeessä, jossa siitä käytetään nimeä Motor Activity Training Program (MATP). MATP:n nimi on muokattu suomalaisen versioon Motoasemat. Vaikka MATP on suunniteltu sellaisille vaikeasti kehitysvammaisille liikkujille, jotka eivät pääse Special Olympics-kilpailuihin, on Motoasemat suunniteltu toimintakyvyltään erilaisille liikkujille. Motoasemat ovat siis rakennettu niin että kaikki liikkujat vauvasta vaariin, toimintakyvystä riippumatta voivat osallistua. Motoasemien tehtävänä on tarjota onnistumisen elämyksiä ja kannustaa liikkumaan sopivia haasteita asettamalla. Motoasemien tavoitteet ovat samankaltaisia kuin Motor Activity Training Programissa. Harjoitusten tavoitteena on, että liikkuja pyrkii omaan parhaaseensa ilman vertailua muihin liikkujiin. Harjoittelu sekä toistot vievät kohti Special Olympics-kilpailuissa ja lajeissa vaadittavia taitoja. Special Olympicseissä käytetään sanaa ”sport”, mutta Motoasemissa se on korvattu sanalla ”asema”, esimerkiksi tasapainoasema. Samoin kuin Special Olympicseissä käytetään sanaa ”athlete”, eli urheilija, käytetään Motoasemissa sanaa ”liikkuja”. (Saari et. al. 2013 s.3). Motoasemilla harjoitetaan motorisia perustaitoja, jotka ovat kaikkien lajitaitojen perustana. Tehtäviä joita harjoitellaan, ovat esimerkiksi potkaiseminen, heittäminen, tasapainotehtävät sekä pujotteluradat. Motoasemia harjoittelemalla voi edetä lajitaitojen harjoitteluun, esimerkiksi jalkapalloon. (Saari et al. 2013 s.4)

6 RYHMÄTYÖSKENTELY

Tässä osiossa tulen esittelemään ryhmätyöskentelyä ja sen muutamia eri muotoa. Ensiksi käydään läpi ryhmätyöskentelyn historiaa sekä ryhmän määritelmiä. Lopuksi tutustutaan suurryhmätyöskentelyyn, pienryhmätyöskentelyyn ja yhteistoiminnalliseen ryhmätyöskentelyyn. Tarkoituksena on avata lukijalle näkemystä mitä suurryhmätyöskentely, pienryhmätyöskentely ja yhteistoiminnallinen ryhmätyöskentely ovat ja mitä eroja niiden välillä on.

6.1 Ryhmätyöskentelyn historiaa

Teoksessa Ryhmätyön käyttö koulutuksessa (Valtion koulutuskeskus 1992) kuvataan kuinka ryhmämuotoinen vuoropuhelu ja keskustelu ovat ikivanhoja ajatusten selvittämisen sekä oppimisen muotoja. Jo Sokrateella oli ”kättilön menetelmäksi” kutsuttu tekniikka. Tällöin useilla kysymyksillä ryhmän jäsen pakotettiin synnyttämään ajatuksensa ja havaitsemaan niissä esiintyviä puutteellisuuksia. Tämän on tarkoitus johtaa henkilön ottamaan huomioon uusia näkökulmia. Ryhmätyö nähtiin 1940-50 luvuilla eräänä keinona lisätä viihtyvyyttä ja sitä kautta mahdollisuutena lisätä työn tehoa. Ryhmätyöllä on ollut keskeinen sija koulutuksessa jo 50-luvulta lähtien. Teoksen mukaan ryhmätyöskentelyä on käytetty aikuiskasvatuksessa lähinnä kolmeen eri tarkoitukseen. Ne ovat:

1. Ryhmätyöskentelyä on käytetty opiskelun ja tiedostamisen välineenä. Tällöin ryhmän jäsenet pyrkivät yhteisiin tiedollisiin tavoitteisiin tai tiedollisten ongelmien ratkaisuun.
2. Ryhmätyöskentelyä on käytetty sosiaalisen oppimisen ja työtapojen kehittämisen välineenä. Tällöin ryhmätilanne mahdollistaa uusien sosiaalisten taitojen luomisen, kehittää jäsenten kykyä kommunikoida sekä suorittaa päätöksiä ryhmissä.
3. Ryhmätyöskentelyä on käytetty terapian ja ongelmanratkaisun välineenä. Tällöin ohjattua ryhmätilannetta on mahdollista käyttää henkilökohtaisten ja sosiaalisten kriisien ratkaisussa, yhteisön elämäntilanteissa esiintyvien ongelmien ratkaisussa sekä uusien näkökulmien kehittämisessä todellisissa työtilanteissa. (Ryhmätyön käyttö koulutuksessa, 1992 s.9-10, 13-14) Lintunen & Rovio (2009) kuvaavat ryhmätilanteita tärkeinä asioina yksilön kannalta. Heidän mukaansa ryhmässä ihminen löytää oman yksilöllisyytensä toisten antaman palautteen perusteella. Ryhmään kuulumisen on myös hyvä tapa lisätä yksilön itsetuntemusta, sillä ryhmä tarjoaa runsaasti virikkeitä ja palautetta. Osallistujalta vaaditaan jatkuvaa valintojen tekemistä ja uuteen sopeutumista muuttuvissa ryhmätilanteissa. Kun ryhmä on turvallinen, voi yksilö tarkastella omaa toimintaansa sekä esimerkiksi tapaansa tuntea, ajatella, kuunnella ja tehdä havaintoja. Heidän mukaansa itsetuntemuksen kehittymisen edellytyksenä on aina kanssakäyminen sekä toiminta ryhmässä. Lähtökohdat ryhmän toiminnalle muodostavat ympäristö, jossa ryhmä on (esimerkiksi sosiaalinen ja fyysinen ympäristö) sekä ryhmään kuuluvat yksilöt. Ohjaajan tulisi ryhmän muodostuessa avustaa kartoittamaan millaisia osallistujien ominaisuuksia, resursseja ja kykyjä ryhmässä on käytettävissä. (Lintunen & Rovio 2009 s.13, 16)

6.2 Ryhmän määritelmä

Korppisen ja Pollarin mukaan (1993) ryhmä voidaan määritellä monella tapaa. Se ei kuitenkaan ole mikä tahansa joukko, johon kuuluu useampi kuin yksi ihminen. Tekijät kuvaavat ryhmän sosiaalisena yksikkönä, joka muodostuu erilaisista yksiköistä ja jotka ovat tietoisia yhteenkuuluvuudestaan sekä omaavat kyvyn tai pyrkimyksen toimia yhdenmukaisella tavalla ympäristöönsä nähden. Kun ryhmää käytetään esimerkiksi jonkin tehtävän suorittamisen välineenä, ajatellaan tavallisesti pienryhmää. Pienryhmässä olennaista on ryhmän jäsenten vuorovaikutus sekä työnjako. (Koppinen & Pollari 1993 s. 28) Roy Killen (2010) kuvaa ryhmätyöskentelyn alkavan kun kahta tai useampaa oppilasta pyydetään työskentelemään yhdessä. Hänen mukaansa kaikessa ryhmätyöskentelyssä yhteistä on, että oppilaat työskentelevät ainakin jonkin aikaa ilman opettajan suoraa puuttumista. Tämän tarkoittamatta kuitenkaan sitä, että oppilaat jätettäisiin keskenään oppimaan mitä tahtovat. Tällä tarkoitetaan, että opettajan täytyy muovata oppimisympäristöä, niin että oppilaat voivat olla vuorovaikutuksessa tehokkaasti työskennellen oppimistavoitteiden eteen. (Killen, Roy 2010 s. 190-191) Killenin mukaan opettajan tulee kuitenkin miettiä etukäteen, mikä opetusmetodi on tehokkain tiettyyn tehtävään nähden. Metodi tulisi valita sen perusteella, mitä haluaa oppilaidensa osaavan tai pystyvän tekemään opetuksen tuloksena. Tämän saavuttamiseen voi kysyä: ”Millä oppimiskokemuksella on oppilaiden helppo saavuttaa halutut oppimistulokset?” (Killen, Roy 2010 s. 91)

6.2.1 Suurryhmän määritelmä

Vuorisen (2005) mukaan suurryhmän ja pienryhmän raja kulkee noin 10-12 henkilön paikkeilla. Hänen mukaansa kymmenen henkilön keskusteluryhmässä jokaisella jäsenellä on vielä melko hyvät mahdollisuudet päästä puhumaan tunnin aikana. Vuorinen myös kertoo tällaisen ryhmän edellytyksistä toimia todellisena pienryhmänä, jossa ryhmän jäsenet tuntevat toisensa sekä ovat vuorovaikutuksessa kaikkien jäsenten kanssa. Kun ryhmän koko kipuaa viiteentoista henkilöön, tulee muutama tipahtamaan havainnoijan rooliin. (Vuorinen, 2005, s.76) Lintusen & Rovion (2009) mukaan suurryhmä koostuu yli 8-10 jäsenestä, jolloin kaikkien osallistujien keskinäinen vuorovaikutus ei ole mahdollista. Heidän mukaansa suurryhmän ominaispiirteitä ovat esimerkiksi yksimielisyyden saavut-

tamisen hankaluus, ristiriidat, tyytymättömyys ja kilpaileminen. Suurryhmässä myös tehtävään keskittyminen ja nykyhetkessä pysyminen voi olla hankalaa. (Lintunen & Rovio 2009 s.33)

6.2.2 Pienryhmän määritelmä

Lintunen & Rovio (2009) kuvaavat pienryhmää enintään 8-10 hengen ryhmänä. Sille ominaisia piirteitä ovat muun muassa osanotto, yksimielisyys, kiinteys, tyytyväisyys, motivaatio sekä osallistumisaktiivisuus. (Lintunen & Rovio 2009 s.33) Vuorinen (2005) kuvaa kolmea erilaista luokitusta pienryhmille ryhmäkoon mukaan: kahdesta kolmeen henkilöä, neljästä kuuteen henkilöä sekä seitsemästä kahteentoista henkilöä. Pienryhmän koko tulisi miettiä sen mukaan, millaiseen työskentelyyn ne parhaiten sopivat. (Vuorinen, 2005, s. 97) Edellä mainittujen ryhmäkokojen käytöstä lisää luvussa 5.4 pienryhmätyöskentely.

6.3 Suurryhmätyöskentely

Teoksessa Tuhat tapaa opettaa Vuorinen (2005) kuvaa suurryhmäopetuksen tarkoittavan opetusta, jossa koko ryhmä etenee samassa tahdissa. Lisäksi opettaja toimii yleensä vuorovaikutuksen ohjaajana. Suurryhmäopetusta voidaan myös kutsua frontaaliopetukseksi tai luokkaopetukseksi. Näistä frontaaliopetus tarkoittaa sananmukaisesti käännettynä edestäpäin johdettua opetusta. Käytännössä luokkaopetusta on kaikki se opetus, joka ei tapahdu pienryhmätyöskentelynä tai yksilöllisenä opetuksena. Edellä mainituissa etenemisen tahdin määrää ryhmä tai yksilö. Tunnusomaista luokkaopetukselle on, että vuorovaikutus ryhmän jäsenten välillä on yleensä vähäistä, sillä vain yksi ryhmän jäsen voi olla äänessä kerrallaan. Tästä syystä suurryhmäopetus on käytännössä frontaaliopetusta. (Vuorinen, 2005, s. 94-95) Killen (2010) kuvaa opetusta tarkemmin. Hänen mukaansa yleisiä muotoja opettajakeskeisestä opetuksesta suurryhmäopettamisesta ovat luennointi sekä demonstrointi. Nämä ovat niin sanotusti ohjaustapoja. Tällöin opettaja ohjaa oppilaita keskittymään teoreettisiin suorituksiin. Yleensä opettaja käyttää suoria opetustapoja, sillä silloin hänellä säilyy kontrolli milloin ja miten oppilaat oppivat.

Tehokkaasti käytettynä tällä metodilla on esimerkiksi seuraavanlaisia ominaispiirteitä:

- Opettaja kontrolloi käytettävää aikaa eri tehtäviin
- Opettaja organisoii sekä valvoo tunnin rakennetta
- Opettaja säätelee varovasti oppilaiden oppimista

Suora lähestymistapa opettamiseen (luennointi ja demonstrointi) on ollut suosittu opetusmetodi pitkään. Se on kuitenkin usein kritisoitu. Tämä johtuu siitä, että huonosti toteutettuina tällaiset tunnit voivat olla hyvin pitkästyttäviä. Hyvin toteutettuna tapa on yksi tehokkaimmista tavoista edistämään oppimista. (Killen, Roy 2010 s. 126)

Killen (2010) kuvaa suoran ohjeistuksen mahdollisuuksia sekä etuja muun muassa seuraavasti:

- Opettajan tulisi auttaa oppilaita liittämään uutta tietoa jo aiemmin hankittuun tietoon
- Oppiminen voi olla oppilaalle helpompaa, kun opettaja jäsentää uutta tietoa
- Mahdollistaa tärkeiden asioiden korostamisen
- Metodi voi olla yhtä tehokas sekä pienessä että suuressa ryhmässä, oppilaiden kulttuuritaustasta riippumatta
- Voi olla hyödyllinen tapa välittää tietoa huonommin pärjääville oppilaille tai esimerkiksi lukiongelmaisille

Rajoituksina metodilla on esimerkiksi seuraavia seikkoja:

- Oppilaat voivat pitkästyä helposti sekä heidän oppimisensa saattaa estyä, jos opettaja ei vaikuta hyvin valmistautuneelta, asiantuntevalta, innostuneelta sekä järjestelmälliseltä.
- Tapa edellyttää oppilailta kykyä oppia kuuntelemalla, tarkkailemalla sekä muistiinpanoja tekemällä. Tyyli voi olla hankala, jos oppilailla on ongelmia edellä mainituissa seikoissa.
- Tapa ei kehitä esimerkiksi oppilaiden sosiaalisia taitoja, sillä oppilaille ei ole aktiivisen osallistujan roolia.

- Tavalla on hankala hankkia tietoa, siitä mitä oppilaat ovat ymmärtäneet, sillä kommunikatio on yhdensuuntaista (opettajalta oppilaalle)

(Killen, Roy 2010 s. 127-130)

6.4 Pienryhmätyöskentely

Roy Killen (2010) kuvaa teoksessaan *Teaching Strategies for Quality Teaching and Learning* kahta perus pienryhmätyöskentelytapaa. Toinen niistä tapahtuu luokkahuoneessa, jossa suurempi ryhmä on jaettu pienempiin keskusteluryhmiin keskustelemaan eri mielipiteistä. Tällainen lähestymistapa auttaa oppilaita saamaan syvemmän ymmärryksen aiheesta. Toinen tapa on metodi, jossa oppilaat hyötyvät ryhmässä työskentelystä sekä ideoiden jakamisesta, ei niinkään mielipiteiden vaihdosta. Tällaiseen työskentelyyn sopii esimerkiksi erilaiset työpisteet, joissa pienryhmät vierailevat vuorotellen. Molemmat tavat tarvitsevat erilaista suunnittelua onnistuakseen, mutta yhteisinä piirteinä molempien tapojen onnistumiselle ovat muun muassa seuraavat kohdat:

- Keskittyminen oppimisessa
- Oppilaiden valmistaminen tehtävään
- Selkeän ohjeistuksen anto oppilaille. Opettajan ei tule kuitenkaan puuttua tai häiritä oppilaita liikaa.
- Kaikkien oppilaiden halu osallistua
- Opettajan tarkkailu sekä palaute

Killen ei kuitenkaan suosittele käyttämään pienryhmätyöskentelyä, jos oppimistavoitteet ovat saavutettavissa joillain toisella helpommalla tavalla. Ryhmätyöskentelyä tulisi käyttää vain tilanteissa, joissa tehtävä vaatii useamman kuin yhden ihmisen työskentelyn yhtä aikaa. Tehtävissä, joissa on tarkoitus vaihtaa mielipiteitä, ei pienryhmätyöskentelyn käyttö ole ongelma.

Muita pienryhmätyöskentelyä rajoittavia tekijöitä ovat esimerkiksi:

- Jotkut ryhmän jäsenet kokevat ryhmätyöskentelyn epämiellyttäväksi

- Joidenkin mielestä voi olla hankalaa tulla hyväksytyksi ryhmässä (esimerkiksi henkilöt, jotka kokevat itsensä erilaisiksi kuin muut ryhmän henkilöt)
- Osa oppilaista voi vain ”kopioida” muiden tietoa, esimerkiksi, jos heiltä puuttuu riittävä perustieto, mitä tehtävässä tulisi hyödyntää

(Killen, Roy 2010 s. 191-192-194)

Vuorisen (2005) mielestä opetuksella, joka tapahtuu pienryhmissä, on monia etuja suurryhmätyöskentelyyn tai yksin tapahtuvaan opiskeluun verrattuna. Pienryhmä esimerkiksi tarjoaa useita mahdollisuuksia aktiiviseen toimintaan ja vuorovaikutukseen. Se kehittää oppilaiden yhteistoimintakykyä, vastuuta sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta. Pienryhmätyöskentely ei myöskään aseta yksinkertaisimmissa muodoissa suuria vaatimuksia opetusvälineille tai työtilalle. (Vuorinen, 2005, s. 94-95) Killen (2010) on samoilla linjoilla pienryhmätyöskentelyn hyödyistä. Hänen mukaansa pienryhmätyöskentelyn etuihin kuuluu muun muassa sen tarjoama parempi mahdollisuus oppia verrattuna koko luokkatyöskentelyyn. Pienryhmätyöskentelyn muita etuja ovat hänen mukaansa esimerkiksi oppilaan siirtyminen passiivisesta tiedon vastaanottajasta aktiiviseksi oppilaaksi sekä oppilaiden suullisten taitojen paraneminen muun oppimisen ohessa. Lisäksi pienryhmätyöskentely antaa oppilaille mahdollisuuden kokea erilaisia rooleja, kuten esimerkiksi johtajan ja alaisen roolin. Se myös mahdollistaa kaikkien työskentelyn esimerkiksi laitteiston ollessa rajallinen (ryhmien vaihtelu eri pisteiden välillä, jotta kaikki ryhmät pääsevät käyttämään kyseessä olevia laitteita tai välineitä). (Killen, Roy 2010 s. 192) Vuorisen (2005) mukaan pienryhmän koko tulisi miettiä sen mukaan, millaiseen työskentelyyn ne parhaiten sopivat. Hänen jakamansa pienryhmäkoot ja niiden soveltuvuus ovat kuvailtuna tässä:

- Pienryhmä, jossa on kahdesta kolmeen henkilöä, on sen joustavuuden takia käytökelpoinen mitä erilaisimmissa tilanteissa. Tilanteita, joissa tällaista pienryhmäkoko on hyvä käyttää ovat esimerkiksi tutustuminen, tiedon ja palautteen hankkiminen sekä haastattelut. Etenkin suurehkoissa ryhmissä, missä jäsenet eivät tunne toisiaan ja turvallisuus on heikkoa, lyhyt parityöskentely voi olla tehokas tapa alustaa koko ryhmän keskustelua.

- Pienryhmä, johon kuuluu neljästä kuuteen henkilöä, soveltuu hyvin tehtäviin, jotka vaativat erilaisia tietoja ja taitoja, sekä jos työskentelyltä odotetaan konkreettisia tuloksia. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi ongelman ratkaisu, kollaasin tekeminen, sekä improvisoinnit. Tämän kokoisessa ryhmässä ryhmän johtamisesta ei tule suurempia paineita, mutta roolien eriytymistä alkaa tapahtua. Tästä syystä ryhmä ei pysty toimimaan tehokkaasti ilman johtajaa. Jos tehtävä vaatii erityisesti luovuuden käyttöä, Vuorinen suosittelee käyttämään parittomia kolmen tai viiden henkilön ryhmiä. Tämä johtuu siitä, että parillisilla ryhmillä on suurempi todennäköisyys jakautua kahteen alaryhmään.
- Pienryhmä, johon kuuluu seitsemästä kahteentoista henkilöä, on kookas pienryhmä. Tällainen ryhmä on parhaimmillaan, kun tavoitteena on esimerkiksi mielipiteiden kartoitus, ihmissuhteiden käsittely, ehdotusten sekä tulosten arviointi ja uusien ajatusten ideointi. Tällaisen kookkaan pienryhmän etuina on, että lähes kaikki ryhmän jäsenet löytävät ryhmästä jonkun, johon samaistua tai liittyä. Jos ryhmän pitää kartoittaa esimerkiksi mielipiteitä tai ideoida jotakin, on ryhmän tietojen sekä taitojen monipuolisuudesta hyötyä.

(Vuorinen, 2005, s. 96-98)

Barbara Gross Davis (2009) kuvaa toisenlaista ryhmäjaottelua. Hänen mukaansa ihanteellisessa ryhmäjaossa kaikilla ryhmän jäsenillä tulisi olla yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ja tuntea kuuluvansa osaksi ryhmää. Opettajan tulee panostaa, ettei erilaisuus (esimerkiksi vammaisuus, ajattelutapa tai miehenä oleminen naisvaltaisessa ympäristössä) ole haitta tehtävän suorittamiseen, vaan se voi olla vahvuus. Erilaisuus ryhmässä voi lisätä tietoa sekä näkökulmia. Ryhmän muodostamistapoja ovat muun muassa ryhmiin jako sattumanvaraisesti (osa suosii jakoa esimerkiksi etunimen alkukirjaimen perusteella), jakaminen ryhmiin niin, että oppilaat saavat itse päättää ryhmänsä (toimii parhaiten kun oppilaat tuntevat toisensa, voi haitata esimerkiksi ujoja oppilaita), ryhmäjako kriteerien perusteella (osa suosivat heterogeenisiä ryhmiä, esimerkiksi ryhmät joissa on miehiä sekä naisia, tai puheliaita ja hiljaisia oppilaita). (Barbara Gross Davis, 2009 s.194-195) Mulkany (2011) on tutkinut muun muassa homogeenisen (kaikki pienryhmän jäsenet ovat joko kokeneita tai kokemattomia henkilöitä) ja heterogeenisen (ryhmän jäsenet

ovat sekoitettu niin, että ryhmässä on sekä kokeneita että kokemattomia henkilöitä) ryhmäjaon vaikutusta oppimiseen. Tutkimuksessa tehtyjen testien perusteella tuloksiksi saatiin muun muassa, että homogeenisten ja heterogeenisten ryhmien oppimistuloksilla ei ole suurta eroa. Ryhmien välillä ei myöskään koettu suurta eroa tyytyväisyydessä. Henkilöiltä kysyttäessä suurin osa piti enemmän heterogeenisistä ryhmistä. Pieni enemmistö kokeneista tilintarkastajista, jotka osallistuivat testiin, olisi tullut mieluummin sijoitetuksi kokeneeseen (homogeeniseen) ryhmään. Enemmistö kokemattomista tilintarkastajista suosi taas heterogeenista ryhmäjakoa. Tuloksiksi saatiin myös, että jos ongelma on huonosti strukturoitu, aiheutti tilanne enemmän yhteistoiminnallista keskustelua. (Mulcany, Robert Sean. 2011)

6.5 Yhteistoiminnallinen ryhmätyöskentely

Killenin (2010) mukaan, kun ryhmätyöskentelystä on tullut sujuvaa ja oppilaat ovat tottuneet sen käyttöön, voidaan siirtyä kokeilemaan yhteistoiminnallista oppimista. Yhteistoiminnallisessa työskentelyssä on kyse työskentelystä yhteisten jaettujen tavoitteiden eteen. Oppilaat siis auttavat toisiaan saavuttamaan yhteiset oppimistavoitteet. Yhteistoiminnallinen työskentely perustuu uskomukseen, että minkä tahansa tasoiset tai ikäiset saavuttavat enemmän työskentelemällä yhteistyöllä kuin työskentelemällä yksin tai passiivisesti saaden tietoa opettajalta. Yhteistoiminnallinen menetelmä on tehokas tapa auttaa oppilaita saavuttamaan sekä akateemisia että sosiaalisia tuloksia.

Killenin mukaan yhteistoiminnallista työskentelyä voidaan käyttää kaikilla opetusalueilla ja -tasoilla. Työskentelytavan etuja ovat muun muassa:

- Parantaa itsetuntoa (kaikki jäsenet kokevat menestystä)
- Positiivisia ihmissuhteita muiden oppilaiden kanssa
- Parantuneet ajanhallinta taidot
- Positiivinen asenne koulua kohtaan
- Auttaa oppilaita ymmärtämään eri mielipiteitä
- Rohkaisee oppilaita miettimään oppimisprosessia, tunnistamaan oman tiedon rajat sekä oppimaan etsimään apua silloin kuin se on tarpeellista.

(Killen, Roy 2010 s. 214, 218-219)

Robyn M. Gilles (2007) kuvaa kirjassaan mitkä asiat ovat tärkeitä yhteistoiminnallisessa oppimisessa ja miten yhteistoiminnallisen ryhmätyöskentelyn tulisi toimia. Hänen mukaansa:

- Ryhmän jäsenten välillä tulisi olla positiivista keskinäistä riippuvuutta. Tämä edellyttää, että kaikki ryhmän jäsenet työskentelevät yhdessä saavuttaakseen tavoitteensa tai päämääränsä.
- Vuorovaikutuksen käyttöä rohkaistaan. Toisin sanottuna pienryhmän jäsenillä on mahdollisuus keskustella kasvotusten tehtävästään, jolloin heidän tulisi ymmärtää kannustaa toisiaan aktiivisesti osallistumaan keskusteluun ja kuulemaan muiden mielipiteitä.
- Yksilön vastuu korostuu.

(Robyn M. Gilles, 2007, s.4-5)

Killen (2010) on samaa mieltä ja avaa asioita enemmän. Hänen mukaansa toiminnallista ryhmätyöskentelyä on erilaista ja mitä se on, riippuu siitä keneltä kysytään. Jotta ryhmätyöskentelyä voitaisiin sanoa toiminnalliseksi ryhmätyöskentelyksi, tulisi Killenin mukaan seuraavien asioiden toteutua:

- Keskinäinen positiivinen riippuvuus: Oppilaiden tulee tuntee yhteenkuuluvuutta saavuttaakseen oppimistavoitteet. Toteutuakseen, jokaisen ryhmän jäsenen tulee tuntee vastuuta siitä, että on vastuussa myös muiden jäsenten oppimisesta. Näin ollen oppilaiden tulisi myös tuntee osallistuvansa, jotta kaikki saavuttaisivat halutut tulokset. Yhteistoiminnallisessa ryhmässä oppilas tuntee, ettei hän voi menestyä, jos muut ryhmän jäsenet eivät menesty. (Tämä ei ole tarpeellista niin sanotussa normaalissa ryhmätyöskentelyssä, jota kuvattiin edellä)
- Jatkuva vuorovaikutus: Oppilaiden välillä tulee olla jatkuva vuorovaikutus, jossa he auttavat toisiaan oppimaan. Oppilaiden täytyy keskustella tehtävästä, päättää miten lähestyä sitä, vaihtaa ajatuksia ja ideoita sekä selittää asioita toisilleen. Toiminnallisessa ryhmätyöskentelyssä ei riitä, että tehtävät vain jaetaan ryhmän kesken ilman suurempaa vuorovaikutusta.

- Yksilön vastuu: Jokainen ryhmässä on vastuussa oppimisesta. Koko ryhmä on vastuussa jokaisen ryhmän jäsenen menestymisestä, mutta jokainen jäsen on vastuussa esittämään oman käsityksensä asiasta.
- Jäsenten tulee kunnioittaa ihmissuhdetaitoja: Jokaisen tulisi kuunnella osallistuvasti, selvittää muiden ideoita esittämällä esimerkiksi kysymyksiä, keskustelemalla sekä rakentavasti selvittää eriävyyksiä niin, että kaikki kommunikaatio on tuottavaa.
- Jäsenten tulee osata ajatella laajasti: Ryhmän tulee pystyä analysoimaan saatuja tuloksia ja ryhmän toimintaa.

(Killen, Roy 2010 s. 215)

Bertucci et. al (2010) toteuttamassa tutkimuksen tuloksissa todetaan, että yhteistoiminnallisen oppimisen, eli ryhmässä työskentelyn, oppimistulokset ovat suurempia kuin yksilökeskeisen oppimistavan tulokset. Tutkimus tehtiin 62 italialaiselle koululaiselle (31 naista ja 31 miestä), joilla ei ollut aikaisempaa kokemusta yhteistoiminnallisesta oppimisesta. Tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia ryhmäkoon vaikutuksia oppimistuloksiin, sosiaaliseen tukeen sekä itsetuntoon. Tutkimustulokset osuivat yhteen hypoteesin kanssa, että yhteistoiminnallinen työ tukee oppimista. Tutkimustulokset tukevat myös väitettä, että mitä suurempi ryhmän koko on sitä huonommaksi ryhmän tulokset muuttuvat, sillä ryhmän huomio voi kääntyä muuhun kuin tehtävän ratkaisuun. Tulokset myös viittaavat, että ryhmätyöskentely lisää tuen saamisen tunnetta ryhmässä. Pareittain työskentely näyttäisi lisäävän oppilaiden itsetuntoa yksinään työskentelyyn nähden. Itsetunnon kasvamisella ei kuitenkaan näyttäisi olevan tekemistä ryhmän koon kanssa, sillä neljän hengen ryhmissä itsetunnon tunteminen ei lisääntynyt huomattavasti pareissa työskentelyyn verrattuna. (Bertucci et. al. 2010)

Ellison & Boykin (1994) ovat tutkineet toiminnallista ryhmätyöskentelyä verrattuna yksilölliseen oppimiseen. Heidän testissään kilpailusuuntatuneessa ympäristössä ryhmälle kerrottiin, että heidän pienryhmänsä kilpaili muita pienryhmiä vastaan. Kriteerisuuntatuneessa ympäristössä testiryhmälle kerrottiin, että heidän pienryhmänsä kilpailisi saavutetuista pisteistä muiden pienryhmien kanssa. Tutkimuksen tulokset osoittivat, että kri-

teerisuuntautuneessa oppimisympäristössä yksilö ja yhteistoiminnallisilla ryhmillä ei ollut suuria eroja oppimistuloksissa. Yhteistoiminnalliset ryhmät saavuttivat kuitenkin huomattavasti paremmat tulokset kilpailusuuntautuneessa oppimisympäristössä. Toiminnallisissa ryhmissä työskennelleet pitivät oppimistilanteesta enemmän kuin yksin opiskelleet. Tutkimustulokset tukevat edellisiä tuloksia eli toiminnallinen ryhmätyöskentely parantaa oppimista yksilölliseen oppimistapaan verrattuna. Erityisesti tässä lyhyessä (30 minuutin) oppimistilanteessa toiminnallinen ryhmätyöskentely osoittautui hyödylliseksi. (Constance M. Ellison & A. Wade Boykin. 1994)

Koppinen & Pollari (1993) kuvaavat teoksessaan Yhteistoiminnallinen oppiminen Tie tuloksiin millainen yhteistoiminnallista oppimista tukeva opettaja on. Vastuuta oppimisesta kannetaan oppilaiden kanssa yhdessä ja oppilailla on tunnin aktiivisin rooli. (Koppinen & Pollari 1993 s.15-16) Valtion koulutuskeskuksen (1992) teoksen mukaan, jos vastuu on ensisijaisesti kouluttajalla, on opitun ja opetetun siirtyminen käytäntöön heikkoa. (Ryhmätyön käyttö koulutuksessa, 1992 s.8) Koppisen & Pollarin (1993) mukaan opettaja ei enää luennoi, ohjaa demonstraatioita, eikä ole välttämätön oppimisen mahdollistaja. Opettaja ei ole enää ainoa arvioija ja palautteen antaja, sillä oppilaat itse arvioivat omaa ja ryhmänsä työtä. Opettajan tehtäviin kuuluu seurata tunnilla ryhmien työskentelyä, antaa neuvoja sekä ohjeita muttei suoria vastauksia. Opettajan tulee ohjata oppilaita löytämään vastaukset itse. Opettajalle saattaa tulla tarpeeton olo, mutta on silti tärkeää, ettei opettaja ala kontrolloimaan ryhmiä, ei edes ohjailemaan kannustavasti eikä muulla tavalla tekemään itseään tärkeäksi. Opettajan on tärkeää tehdä itselleen selväksi, että on vain käytettävissä, että työ on nyt ohjausta, suunnittelua sekä palautteen antamista. Oppilaalle ei missään tilanteessa pitäisi tulla tunnetta, että hänet olisi jätetty ryhmässä yksin oman onnensa varaan. Oppilaan tulisi konkreettisesti tuntea, että opettaja seisoo kuvainnollisesti vieressä koko ajan ja on kiinnostunut oppilaan työstä vaikkei olisi koko ajan hengittämässä niskaan. (Koppinen & Pollari 1993 s.15-17).

7 MOTOASEMA-KOULUTUS

Motoasema-koulutus on Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n tilaama opin-
näytetyönäni valmistunut kokonaisuus. VAU ry on esittänyt toiveet koulutuksen kes-
tölle (kolme tuntia), joka sisältää noin 30 minuuttia kestävän Power Point-esityksen
sekä VAU ry:n slidiä käytön Power Point-esityksessä. Koulutustilat ja -välineet järjes-
tetään VAU ry:n puolesta. Koulutukseen osallistujien määrä on yhdellä koulutuskerralla
noin 20 henkilöä. Koulutus muotoutui alla kuvattuun muotoon useiden keskusteluiden
tuloksena VAU ry:n eteläisen alueen aluetoiminnan suunnittelija Tiina Siivosen kanssa.
Motoasema-koulutustilaisuus pidettiin 8.8.2013.

7.1 Motoasema-koulutuksen kulku

Koulutukseen tulijoille jaetaan Power Point-esitys paperiversiona ennen koulutustilai-
suuden alkua omia muistiinpanoja varten. Koulutus alkaa noin 30 minuutin Power
Point-esityksellä ja jatkuu Motoasemien alkulämmittely leikillä. Alkulämmittelyyn me-
nee noin kymmenen minuuttia. Leikin läpikäymisen jälkeen koulutukseen osallistujat
jaetaan pienryhmiin (kolmen tai neljän hengen ryhmiin). Jokaiselle pienryhmälle jaetaan
Motoasema-kortti, jossa on kuva yhdestä Motoasema-pisteestä ja siihen tarvittavista vä-
lineistä. Kun ryhmät ovat saaneet asemansa valmiiksi, tulee jokaisen ryhmän esitellä
oma asemansa toisille sekä kertoa mitä kyseisessä asemassa tehdään. Asemien esittelyn
jälkeen pienryhmät saavat kiertää ja kokeilla Motoasemia.

Sitä ennen jokainen ryhmä saa lapun, johon he voivat kirjata ylös keksimiään sovelluk-
sia, helpotus ja vaikeutus vaihtoehtoja sekä tee-se-itse välineitä. Ryhmän siis tulisi pe-
rusasemaa testaillessa keksiä muun muassa vaihtoehtoisia ratkaisuja erilaisille liikkujille
(esimerkiksi sokealle, pyörätuolin käyttäjälle) sekä vaihtoehtoisia ratkaisuja välineiden
käytölle, kuten esimerkiksi pujottelussa kartioiden sijasta voi käyttää vesipulloja. Tämä
siksi, että osallistujat ymmärtäisivät, ettei Motoasemien käyttöön tarvitse välttämättä
tiettyjä välineitä ja välineitä voi korvata kotona löytyvillä esineillä. Pienryhmän tulisi
pystyä keskustelemaan avoimesti ja niin, että kaikkien mielipiteitä ja ideoita huomioitai-
siin.

Jokainen ryhmä saa esitellä sen aseman sovellutuksia, tee-se-itse välineitä sekä helpotus ja vaikeutus vaihtoehtoja sillä pisteellä mihin he viimeksi ovat jääneet. Muut ryhmät voivat lisäillä keksimiään asioita toisten esitysten jälkeen.

Kun sovellutukset, tee-se-itse välineet sekä helpotus ja vaikeutus vaihtoehdot ovat käyty läpi, koulukseen osallistujille jaetaan Motoasemat-opas. Opas jaetaan vasta tässä vaiheessa, että koulutuksessa olijat joutuvat myös itse pohtimaan ja keksimään asioita. Heidän on tällä tavoin tarkoitus ymmärtää Motoasemien ideaa paremmin, eli esimerkiksi, että asemat ovat tarkoitettu täysin kaikille ja miten ne käytännössä toimivat. Oppaasta käydään heti läpi sen tarjoamat sovellutusvaihtoehdot. Koulutuksen ohjaajan tulee kerätä osallistujien keksimät ideat ja tehdä niistä kooste kaikille osallistujille, joka lähetetään jälkeinpäin sähköpostilla. Näin myös ohjaaja voi saada uusia inspiraatioita muun muassa sovellutuksien ja tee-se-itse välineiden keksimiseen.

Tämän jälkeen osallistujat voivat vielä testata erilaisia sovellutuksia pienryhmissä. Kokeilujen jälkeen pidetään Motoasema-oppaassa esitelty loppuleikki tai jäähdyttely. Viimeisenä käydään koko ryhmän kanssa koulutus läpi ja otetaan palautetta vastaan.

8 TULOKSET

Tuloksissa tullaan käsittelemään vastauksia, jotka ovat relevantteja tutkimuskysymyksiin, kuten ”pitivätkö koulutukseen osallistujat ryhmätyöskentelyä sopivana opetusmetodinä”. Kyselylomakkeet jaettiin Motoasema-koulutukseen osallistujille koulutuksen jälkeen. He vastasivat kyselyyn ja antoivat kysely takaisin minulle. Osallistujat vastasivat kyselyyn vapaaehtoisesti, kuten jo kohdassa 3 ”Menetelmä” on kuvattu. Otannasta tuli pienempi, mitä alun perin piti. Vastaajia kyselyyn oli kymmenen, koska koulutustilaisuuteen ei saapunut enempää osallistujia. Tulosten luotettavuuteen vaikuttaa pieni otos sekä se, että kyseessä oli vain yksi koulutustilaisuus.

Kyselylomakkeen tavoitteena oli saada tietoa pitävätkö koulutukseen osallistujat ryhmätyöskentelyä sopivana opetusmetodinä koulutuksessa, miten osallistujat kokivat ryhmätyöskentelyn, mitä hyötyä siitä heille oli sekä saada palautetta koulutuskokonaisuudesta.

Vastaukset ovat jaoteltuina taulukoihin vastaajajärjestyksessä niin, että kaikissa kohdissa järjestys on sama.

8.1 Vastaukset suljettuihin kysymyksiin

Tulokset on käsitelty Excel-ohjelmalla. Vastaukset ovat jaoteltuina taulukoihin vastaaja-järjestyksessä niin, että kaikissa kohdissa järjestys on sama.

Seuraavassa taulukossa on esitelty osallistujien numeraaliset vastaukset suljettuihin kysymyksiin (skaala 1-5) sekä vastausten keskiarvot. Kysymys numero kymmenen vastaukset ovat kerätty erilliseen taulukkoon, joka on esitelty sivulla 26.

Kysymyksiin vastattiin skaalalla 1-5. 1=täysin erimieltä, 2= jokseenkin erimieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä.												
Kysymykset:		Vastajat										Keskiarvo
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Koulutus onnistui hyvin tavoitteessaan seuraavasti											
	a	Perustieto Motoasemista?										4,7
	b	Motoasemien sovellusten läpikäyminen?										4,8
	c	Kannustus käyttää Motoasemia tulevaisuudessa?										4,3
3	Koulutuksen rakenne oli hyvä seuraavissa osioissa:											
	a	Teoriaosuus (PowerPoint-esitys)?										4,5
	b	Käytäntöosuus (Motoasemien harjoittelut)?										4,6
	c	Palauteosuus?										4,4
5	Koulutuksen ryhmäkokoo oli sopiva (kaikki koulutukseen osallistujat yhteensä)?											
6	Koin pienryhmätyöskentelyn hyvänä opetusmuotona (3-4 henkilön ryhmät)											
7	Pienryhmissä toteutetut Motoasema-harjoitukset olivat tehokkaita											
8	Pienryhmissä toteutetut harjoitukset rohkaisivat minua soveltamaan tehtäviä erilaisille liikkujille?											
9	Tällainen koulutus rohkaisee minua käyttämään Motoasemia työssäni											
12	Koulutus oli toimiva											
15	Koulutus vastasi odotuksiani											
16	Voin suositella koulutusta kollegalleni tai tuttavalleni											

Taulukosta on nähtävissä, että osallistujat ovat olleet hyvin useissa vastauksissa ”jokseenkin samaa mieltä” (4) tai jopa ”täysin samaa mieltä” (5). Muutamiiin kohtiin on annettu numero kolme ”en osaa sanoa”. Yhdessä kohtaa kysymykseen numero viisi yksi osallistuja on ollut ”jokseenkin erimieltä” (2) koulutuksen koko ryhmäkokoa koskien. Koulutukseen ollaan keskimäärin tyytyväisiä.

Taulukosta voidaan nähdä, että lähes kaikki olivat täysin samaa mieltä, että pienryhmätyöskentely oli hyvä opetusmuoto (keskiarvo 4,9). Huonoin keskiarvo oli koulutuksen kokonaisosallistujamäärän sopivuudella (keskiarvo 4,2), joka viittaa siihen, että samat ihmiset ovat olleet epävarmempia oliko koko koulutuksen osallistujamäärä sopiva, vaikka olisivat pitäneet pienryhmätyöskentelyä sopivana opetusmuotona.

Seitsemän henkilöä kymmenestä on vastannut olevan täysin samaa mieltä väitteen ”voin suositella koulutusta kollegalleni tai tuttavalleni”. Kaksi henkilöä kymmenestä on vastannut samaan väitteeseen olevansa jokseenkin samaa mieltä ja yksi vastannut ”en osaa sanoa”.

Kysymys numero kymmenen ja vastaukset siihen:

Mitä hyötyä harjoituksista oli kun ne toteutettiin pienryhmissä (3-4 henkilöä) verrattuna siihen, että harjoitukset olisi toteutettu suuressa ryhmässä eli kaikki koulutukseen osallistujat yhdessä? Valitse kolme vaihtoehtoa. Merkitse sopivat vaihtoehdot numeroilla 1-3, niin että 1=suurin hyöty 2=toiseksi suurin hyöty 3=kolmanneksi suurin hyöty.										
	Vastaajat									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pienryhmässä työskentely antoi mahdollisuuden oppia ja ymmärtää paremmin kuin jos sovellusharjoitukset olisi toteutettu suuressa ryhmässä	2	3		3						3
Pienryhmässä pääsee käyttämään omia ajatuksia ja toteuttamaan itseään paremmin kuin suuressa ryhmässä	3	1		1	1	1	2			
Pienryhmässä pystyin/uskalsin ilmaista mielipiteitäni paremmin kuin jos työskentely olisi tapahtunut koko koulutusryhmän kanssa						2				1
Pienryhmässä opin muitakin taitoja, kuten sosiaalista kanssakäymistä toisten ihmisten kanssa										
Pienryhmässä työskentely on miellyttävämpää kuin suuressa ryhmässä työskentely			1						2	
Pienryhmässä on helpompi työskennellä kuin suuressa ryhmässä, koska jokaisen mielipide tulee kuulluksi paremmin	1		2	2	3	3		2	1	2
Pienryhmässä jokainen tuo esiin ”palan itseään”		2	3		2		1	1	3	
jokin muu, mikä?							3	3		
Mikä? Vastaaja 7	Pienryhmässä pohdinta / ajatusten vaihto intensiivisempää.									
Mikä? Vastaaja 8	Verkostoituminen.									

Taulukosta on nähtävillä, että selkeästi eniten ykkösvaihtoehtoja (suurin hyöty) sai väite ”pienryhmässä pääsee käyttämään omia ajatuksia ja toteuttamaan itseään paremmin kuin suuressa ryhmässä”. Kyseisen väitteen oli valinnut kuusi henkilöä kymmenestä (neljä oli sitä mieltä, että väitteestä oli suurin hyöty). Yhtä monta vastausta oli saanut väite ”pienryhmässä jokainen tuo esiin palan itseään”.

Eniten vastauksia (suurin hyöty, toiseksi suurin hyöty tai kolmanneksi suurin hyöty, yhteensä kahdeksan vastausta) sai väite ”pienryhmässä on helpompi työskennellä kuin suuressa, koska jokaisen mielipide tulee kuulluksi paremmin”. Siihen kohtaan kahdeksan kymmenestä antoi vastauksensa.

Kukaan ei valinnut hyödylliseksi kohtaa ”pienryhmässä opin muitakin taitoja, kuten sosiaalista kanssakäymistä toisten ihmisten kanssa”. Kaksi vastaajista oli valinnut kolmasvaihtoehtokseen (kolmanneksi suurin hyöty) väitteen ”jokin muu, mikä?”. He olivat tuoneet esiin kaksi erilaista näkökulmaa lisää. Toinen niistä on ”pienryhmässä pohdinta/ajatuksen vaihto intensiivisempää” ja toinen taas ”verkostoituminen”.

8.2 Vastaukset avoimiin kysymyksiin

Avoimia kysymyksiä oli yhteensä seitsemän. Kysymykset löytyvät liitteestä 2 ”kyselylomake”. Vastaukset ovat jaoteltuina taulukoihin vastaajajärjestyksessä, niin, että kaikissa kohdissa järjestys on sama. Eli vastaavat myös edellisiä taulukoita.

Taulukko vastauksista kysymykseen 2 (ensimmäinen avoin kysymys): Miten koulutus vastasi tai ei vastannut odotuksiasi? Miksi?

Kys. 2	Miten koulutus vastasi tai ei vastannut odotuksiasi? Miksi?				
1	Vastasi odotuksia. Sovelluksia löytyi helposti perusliikeharjoitteisiin.				
2	En ollut kuullut motoasemista aiemmin, joten sain hyvää perustietoa.				
3	-				
4	Opin uusia asioita ja sain paljon lisäideoita ja uusia sovelluksia työhöni.				
5	Paljon oli tuttua, mukava oli kuulla erityisesti vaihtoehtoisista materiaaleista sovelluksia.				
6	Ei ollut varsinaisia odotuksia, joten koen oppineeni paljon kaikkea uutta. Eli ylitti omat odotukseni.				
7	En oikein tiennyt mitä odottaa... mutta luullakseni sain uusia ideoita mitä tulinkin hakemaan.				
8	Toimi erittäin hyvin... jakaminen alkaa heti oppilaille				
9	Vastasi hyvin odotuksia; olen ollut mukana säpinää sisällä -koulutuksissa, joten tiesin aika hyvin minkä tyyppinen koulutus on				
10	Pisteet jo tuttuja. Kävin jo aiemmin motoasemat-koulutuksessa. Uusia vinkkejä ja ideoita töihin vietäväksi.				

Vastauksista on nähtävillä, että koulutus vastasi osallistujien odotuksia tai jopa ylitti ne. Asiat olivat osalle tuttuja, osalle ei. Myös ne, jotka pitivät asioita tuttuina, löysivät koulutuksesta uusia asioita sekä sovelluksia. Noin puolet löysi uusia vinkkejä, mikä palveli koulutus tavoitetta.

Taulukko vastauksista kysymykseen 4 (toinen avoin kysymys): Mitä haluaisit lisätä koulutukseen tai poistaa koulutuksesta?

Kys. 4	Mitä haluaisit lisätä tai poistaa koulutuksesta?				
1	Voisi lisätä hienomotoriikkatehtäviä.				
2	Ehkä vielä "caseja" haastavammista esimerkeistä, jos toimintakyky hyvin alhainen.				
3	Kurssitodistus				
4	-				
5	Mahdollisesti ammattikuntien keskeisiä koulutuksia (tutuimmat jutut jää silloin pois).				
6	Mielestäni toimiva kokonaisuus. Todistukset?				
7	-				
8	-				
9	Paketti on hyvä ja huolella valmisteltu. Asemia läpikäydessä mielestäni sovellukset voisi käydä läpi heti "ensimmäisellä kierroksella".				
10	Materiaalihankintapaikkoja yhdessä mietittäisiin, enemmän aikaa sovellusten, tee-se-itse välineiden mietintään.				

Motoasema-koulutukseen toivotaan erilaisia asioita lisää. Nämä ovat tärkeitä asioita, mietittäessä tulevia Motoasema-koulutustilaisuuksia. Toivomuksissa nousevat esille hienomotoriikka-tehtävät, toive haastavammista esimerkeistä sekä mietintä materiaalihankintapaikoista. Yhdet osallistujat toivoivat lisää aikaa sekä toisenlaista järjestystä yhteisen koulutusosioon. Kaksi toivoi kurssitodistuksia. Eräs osallistuja toi toiveen ammattikuntien keskeisistä koulutuksista, jolloin tutuimmat asiat jäisivät pois.

Taulukko vastauksista kysymykseen 11 (kolmas avoin kysymys): Ehdotuksia Motoasema harjoitteluun.

Kys. 11 Ehdotuksia Motoasema harjoitteluun				
1 -				
2 -				
3 -				
4 Enemmän aikaa.				
5 Ehkä heti perustehtävän yhteydessä voisi mainita / näyttää sovelluksenkin.				
6 -				
7 Enemmän kytköksiä esim. lajikokeiluihin / arkeen esim. yhdessä pohdittavaksi.				
8 -				
9 Yhdeksi pisteeksi lyöminen mailalla / kädellä esim. ilmapallo kattoon. Hyvä ja kattava koulutuspaketti.				
10 Sisällä ja ulkona. Enemmän aikaa sovellusten pohdintaan.				

Puolet osallistujista eivät antaneet ehdotuksia lainkaan. Ehdotuksissa tulee esille enemmän aikaa ja toisenlainen järjestys yhdelle koulutusosiolle. Nämä tulivat esille myös edellisissä vastauksissa. Ehdotuksina on myös enemmän kytköksiä lajikokeiluihin/arkeen sekä yhdeksi pisteeksi lyöminen mailalla/kädellä esimerkiksi ilmapallo kattoon.

Taulukko vastauksista kysymykseen 13 (neljäs avoin kysymys): Millaisia ajatuksia koulutus kokonaisuudessaan herätti?

Kys. 13 Millaisia ajatuksia koulutus kokonaisuudessaan herätti?				
1 Miten yksinkertaisista perusliikkeistä saa monipuolisen liikuntaharjoituksen				
2 Motoasemien ajatus harjoitusten soveltamisesta kaikille vastaa hyvin toimintaterapeutin ajatusmaailmaa.				
3 Tuttua, mutta uutta intoa antavaa				
4 Hyvä koulutus ja palautti taas mieleen paljon tuttuja asioita, jotka ovat jääneet pois jostain syystä => nyt taas innostusta käyttää niitä ja niiden eri sovelluksia.				
5 Hyvä ja asiantunteva ohjeistus, ehkä tee-se-itse-matskuja olisi voinut olla tarjollakin. Olisi voinut keksiä vilttejä sovelluksia.				
6 Kuinka helppoa ja yksinkertaista soveltaminen oikeasti on. Sovellukset sopivat kaikille ja kaikille hauskaa suurella todennäköisyydellä.				
7 Hyvä peruspaketti, välillä hyvä palata "juurille"				
8 Hyvä käytännönläheinen ja vuorovaikutteinen kurssi				
9 Muistutti, miten yksinkertaisilla jutuilla jokainen voi harjoitella perustaitoja.				
10 Motivoiva, leppoisa ja avoin ilmapiiri. Innostava ja selkeä ohjaaja. Hyödyllinen kokonaisuus.				

Vastauksista nousee esille yksinkertaisten liikkeiden mieleen palauttaminen ja kuinka niitä voidaan soveltaa. Koulutuksen yksi tarkoituksista oli myös rohkaista soveltamaan yksinkertaisia perusliikkeitä ja osoittaa, kuinka sovellutuksien avulla niistä voidaan tehdä

erilaisille liikkujille sopivia. Monet korostavat perusharjoitteiden merkitystä. Koulutus oli onnistunut ja intoa antava.

Vastaus lisäkysymykseen 14 (viides avoin kysymys): Piditkö koulutustilaa sopivana, kyllä tai ei vastausvaihtoehdot. Jos vastaus on ei, niin miten tilaa tulisi muuttaa?

Kaikki vastaajat yhtä lukuun ottamatta pitivät koulutustilaa sopivana. Joten tähän avoimeen kysymykseen (numero 14) ”miten tilaa pitäisi muuttaa?” oli, että tila olisi voinut olla vähän isompi.

Taulukko vastauksista kysymykseen 17 (kuudes avoin kysymys): Koetko pystyväsi hyödyntämään koulutuksesta saamiasi tietoja työssäsi? Kerro lyhyesti miten?

Kys. 17 Koetko pystyväsi hyödyntämään koulutuksesta saamiasi tietoja työssäsi? Kerro lyhyesti miten?				
1 Kyllä. Liikuntakerhossa perusliikkeet haltuun.				
2 Tulen työskentelemään asiakasryhmän kanssa, jolla on hahmotuksen ongelma, joten uskon, että voin motoasemajuttuja hyödyntää asiakkaiden vahvuuksien tukemiseen.				
3 Sain tehtävistä joitain uusia sovellutuksia + sain ideoita "tee se itse" -välineisiin.				
4 Pystyn todella hyvin hyödyntämään asioita työssäni ja kehittämään sielläkin uusia sovelluksia				
5 Aistien toiminta osaksi liikkumista voisi lisätä.				
6 Kyllä ja mahdollisesti muuallakin. Kyseessä on perustaidot, eli niiden harjoittamista.				
7 Kyllä esim. päivätoiminnan liikuntatuokioihin ja jonkun taidon opettelua ennen lajikokeilua.				
8 Kyllä. Taas kerran herätteli soveltamaan ja siihen että yksinkertainen on kaunista => jakoon suoraan meidän oppilaille.				
9 Kyllä. Erityiskoulun oppilaiden motoriiikkarata, asuntoloiden välle virikepäivä yms.				
10 Sovellusten avulla sekä pyörätuoli että kävelevillä asiakkailla.				
Motivointiin, liikuntaa innostamiseen, motoristen taitojen opetteluun, hahmotusharjoituksiksi.				

Vastauksista voidaan nähdä, että koulutusta sekä Motoasemia voidaan hyödyntää osallistujien omassa työssä. Motoasemat ovat tarkoitettu kaikille liikkujille, ja vastauksista on nähtävissä, että käyttötarkoitukset ovat menneet perille. Eli Motoasemia voidaan käyttää erityiskouluissa, päiväkodeissa, liikuntakerhoissa sekä asuntoloiden välle virikepäivänä. Eräs toive ”aistien toiminta osaksi liikkumista” lisäyksestä koulutukseen tuli ilmi. Aisteista oli lyhyesti koulutuksen alussa PowerPoint-esityksessä, mutta toki niiden merkitystä voi miettiä sovellutuksia pohtiessa enemmänkin.

Taulukko vastauksista kysymykseen 18 (seitsemäs avoin kysymys): Vapaa palaute

Vapaa palaute			
1	Motoriikka on tärkeä osa liikuntaa. Perusliikkeet - siitä se lähtee.		
2	-		
3	-		
4	-		
5	-		
6	-		
7	Koulutuksen pituus näin oli ihan sopiva. Oli mukavaa.		
8	-		
9	-		
10	-		

Lähes kaikki olivat jättäneet vapaan palautteen antamatta. Eräs vastaaja sanoi koulutuksen pituuden sopivaksi ja toinen totesi hyvin ”Perusliikkeet - siitä se lähtee”.

9 POHDINTA

Tutkimuksessani etsin vastauksia kysymyksiin: millaisia eri ryhmätyöskentelytapoja on, millainen ryhmä oppimisen kannalta on hyödyllinen, mitä hyötyä ryhmätyöskentelyn käytöstä on, onko pienryhmätyöskentely hyvä tapa oppimiseen Motoasema-koulutuksessa sekä mitä mieltä koulutukseen osallistujat olivat ryhmätyöskentelystä? Kahteen viimeiseen kysymykseen pyrin löytämään vastaukset kyselylomakkeen avulla teoriaan ja kyselyn vastauksiin peilaten, muihin teoriasta.

Törmäsin useampaan erilaiseen opetustapaan, jossa voi käyttää ryhmätyöskentelyä, teoriapohjaa etsiessäni. Päädyin syventymään niistä kolmeen: suurryhmätyöskentelyyn, pienryhmätyöskentelyyn sekä yhteistoiminnalliseen ryhmätyöskentelyyn. Valitsin suurryhmätyöskentelyn sekä pienryhmätyöskentelyn, koska pidän itse niitä yleisesti käytettyinä. Yhteistoiminnalliseen ryhmätyöskentelyyn törmäsin sattumalta edellisistä tietoa etsiessäni. Näyttäisi siltä, että se on eräänlainen trendi ryhmätyöskentelyssä ja hyvin toimivaksi todettu malli. Tämän takia otin sen myös vertailukohteeksi. Muutama käyttämästäni lähdemateriaalista oli vanhahkoa (1990-luvulta), mutta en usko näiden käyttämieni tietojen vanhentuneen.

Millainen ryhmä on oppimisen kannalta hyödyllinen, riippuu tilanteesta. Itse pidin aluksi pienryhmätyöskentelyä ehdottomasti oppimisen kannalta hyvänä vaihtoehtona, mutta

teoriaan syventyessäni voin todeta, ettei niin kuitenkaan ole aina. Sopiva opetusmetodi riippuu aina tilanteesta. Oli metodi mikä hyvänsä, tulisi opettajan/ohjaajan aina valmistella tunnit/opetus perusteellisesti. Kuten Killen (2010) kirjoitti, ettei pienryhmätyöskentelyä kannata käyttää, jos oppimistuloksen on saavutettavissa jollain muulla tavalla helpommin. Hänen mukaansa myös ryhmätyöskentelyä tulisi käyttää vain tilanteissa, joissa tehtävä vaatii useamman kuin yhden ihmisen työskentelyä yhtä aikaa. (Killen, 2010 s.192-193) Suurryhmäopetuksella on enemmän positiivisia puolia mitä luulin. En pidä ajatuksesta, että opettaja ohjaa opetusta koko ajan ilman, että oppilaat ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Suurryhmätyöskentelyn etuihin kuitenkin kuuluvat esimerkiksi, että oppiminen voi olla helpompaa, kun opettaja on jäsenellyt tiedon valmiiksi, metodi mahdollistaa tärkeiden asioiden korostamisen sekä voi olla hyvä tapa esimerkiksi lukiongelmallisille (Killen, 2010, s. 127-128). Onneksi on vaihtoehtona, että metodeita voi yhdistellä erilaisten oppituntien/koulutusten aikana.

Mitä etuja minkäkin laisella ryhmätyöskentelyllä on, riippuu metodista, mitä käytetään. Oikealla tavoin käytettyinä kaikilla metodeilla on useampia hyviä puolia. Jokaisella metodilla on myös omat negatiiviset puolensa. Negatiiviset puolet korostuvat etenkin, jos metodia ei käytetä oikealla tapaa. Pienryhmätyöskentelyn etuna oikein käytettynä on esimerkiksi osallistumisaktiivisuus. Jos metodia ei käytetä oikein, haittapuoleksi voi nousta esimerkiksi oppilaan roolin muuttuminen passiiviseksi tai jopa kopioijaksi.

Mielestäni pienryhmätyöskentely oli sopiva opetusmetodi Motoasema-harjoitusten harjoitteluun. Teoriaosuudessa läpikäytyt pienryhmätyöskentelyn edut tulivat koulutuksen aikana esille. Kuten Lintunen & Rovio (2009) kuvaavat pienryhmän ominaispiirteiksi muun muassa osanottoa, osallistumisaktiivisuutta, motivaatiota sekä kiinteyttä, työskentelivät koulutukseen osallistujat hyvin näiden ominaispiirteiden mukaan pienryhmissä. He vaihtoivat mielipiteitään ja kokemuksiaan sekä osallistuminen oli aktiivista. Kyselyn tuloksista (kysymys kymmenen kts. s. 29) käy ilmi myöskin pienryhmätyöskentelyn hyötyinä vuorovaikutteisuus, jonka esimerkiksi Vuorinen (2005) kuvaa pienryhmätyöskentelyn hyödyksi.

Vuorisen (2005) mukaan pienryhmätyöskentely ei välttämättä aseta suuria vaatimuksia työtilalle. Pienryhmätyöskentely sopi myös tähän työskentelytilaan, joka oli melko pieni.

Tämä tukee myös kyselyn vastauksia kysymykseen numero 14, sillä vain yksi kyselyyn vastaajista piti koulutustilaa liian pienenä. Muut pitivät sitä sopivana.

Kuten Killen (2010) kuvaa pienryhmän opetustavan onnistumiselle seuraavanlaisia piirteitä: keskittyminen oppimisessa, oppilaiden valmistaminen tehtävään, selkeän ohjeistuksen antaminen oppilaille, opettaja ei puutu tai häiritse oppilaita liikaa sekä opettaja tarkkailee ja antaa palautetta. Tämä viimeinen kuvaa hyvin ohjaajan roolia myös Motoasema-koulutuksessa. Uskon, ettei opettajakeskeinen opetusmetodi olisi tukenut oppimista. En usko, että silloin ajatusten vaihto olisi ollut yhtä rohkeaa. Jotkut olisivat todennäköisesti heittäytyneet passiivisemmiksi, josko koittaneet Motoasema-pisteitä lainkaan. Tavoitteena oli, että pienryhmientyöskentely olisi mahdollisimman yhteistoiminnallista työskentelyä. Yhteistoiminnallisuutta en voinut taata, sillä henkilöt toimivat keskenään ryhmässä ensimmäistä kertaa. Killenin (2010) mukaan vasta, kun ryhmätyöskentelystä on tullut sujuvaa ja oppilaat ovat tottuneet sen käyttöön, voidaan siirtyä kokeilemaan yhteistoiminnallista oppimista. (Killen, Roy 2010 s. 214) Kyselyn tulokset osoittivat, että osallistujien mielestä pienryhmätyöskentely sopi Motoasema-koulutukseen. Kysely myös vahvisti teoriaa siitä mitä hyötyjä pienryhmätyöskentelystä oli.

Itse Motoasema-koulutus oli kyselyn perusteella onnistunut. Kyselyn vastauksista voidaan päätellä, että koulutus sujui hyvin ja siihen oltiin keskimäärin tyytyväisiä. Tämä käy ilmi siitä, että osallistujat ovat olleet hyvin useissa suljettujen kysymysten vastauksissa ”jokseenkin samaa mieltä” tai jopa ”täysin samaa mieltä”. Kyselyn tuloksista päätellen, Motoasema-koulutus saa suosituksia ja oli onnistunut (kts. 7.1 vastaukset suljettuihin kysymyksiin, taulukko, kysymys 16). Koulutuksen onnistumista tukee myös osa vastauksista kysymykseen 13.

Taulukosta kysymykseen kaksi ”miten koulutus vastasi tai ei vastannut odotuksiasi? Miksi?” (kts. 7.2 vastaukset avoimiin kysymyksiin) vastauksien erot voivat johtua ammatillisista syistä. Osalla koulutukseen osallistujista oli tietoa motoriikasta ammattinsa puolesta (esimerkiksi fysioterapeutit) ja osalle kaikki koulutuksessa tulleet asiat olivat uusia. Taulukon vastauksista kysymykseen numero 11 ”Ehdotuksia Motoasema harjoitteluun” (kts. 7.2 vastaukset avoimiin kysymyksiin) vastauksista on pääteltävissä, että kysymystä saatettiin pitää samanlaisena kuin kysymystä ”Mitä haluaisit lisätä koulutukseen

tai poistaa koulutuksesta?”, sillä moni oli jättänyt vastaamatta. Vapaaseen palautteeseen suurin osa kyselyyn osallistujista oli jättänyt vastaamatta. Syy saattaa johtua siitä, että he kokivat saaneensa vastata tarpeeksi laajasti ja kattavasti edellisiin kysymyksiin, jotka katsoivat vapaan palautteen. Koen silti, että kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen yhdistelmä oli toimivin tähän kyselyyn. Näin sain tarpeeksi rajattua kvantitatiivista tietoa, mutta osallistujille jäi kuitenkin mahdollisuus avoimissa kysymyksissä kertoa mielipiteitään tarkemmin.

Tutkimuksen reliabiliteetti ei ole kovin vahva, sillä kyselyn otos oli niin pieni. Tämä hyvin todennäköisesti vaikutti tuloksiin. Sen takia en voi sanoa, olisiko tyytyväisyydessä koulutukseen ollut suurempaa hajontaa, jos testiryhmä olisi ollut suurempi. Jos otos olisi ollut suurempi, olisi esiin todennäköisesti tullut enemmän parannusehdotuksia sekä negatiivisempaa palautetta. Toisaalta taas suljettujen kysymysten vastaukset olivat hyvin samansuuntaiset, joka taas vahvistaa tutkimuksen reliabiliteettia. Reliabiliteettia voitaisiin testata teettämällä tutkimus uudelleen.

Tutkimuksen validiteettia tarkasteltaessa nousee esiin kysymysten oikea valinta. Kyselylomakkeessa kysyttiin eri tavoin suoraan soveltuiko tutkimuskohteena ollut pienryhmätyöskentely tämän aiheen opiskeluun. Lisäksi kysyttiin pystyvätkö osallistujat hyödyntämään koulutuksesta saamia tietoja työssään. Kyselyä olisi voinut kehittää siten, että olisi kysytty samaa asia hieman eri tavalla, eri näkökulmasta ja vertailla vastauksia. Uskoakseni kyselyllä toteutettu tutkimus antoi todenmukaisemman kuvan kuin esimerkiksi pelkkänä observointityönä toteutettu tutkimus. Jos oli haluttu syvempää ymmärrystä aiheesta, olisi kyselyssä täytynyt olla enemmän avoimia ja syventäviä kysymyksiä.

Osa koulutukseen osallistuneista oli ammatiltaan esimerkiksi fysioterapeutteja, joilla saattoi olla esimerkiksi hyvä pohja motorisista taidoista ja niiden harjoittelusta. Osalla koulutukseen osallistujista ei ollut syventynyttä tietoa esimerkiksi motoriikasta. Koulutus saattoi antaa heille enemmän uutta tietoa asiasta. Tämä saattoi näkyä kyselyn vastauksissa. Esimerkiksi eräs toimintaterapeutti osasi toivoa materiaalien hankintapaikkojen pohtimista. Ensi kertaa motorisia asioita pohtiva henkilö ei uskoakseni ala heti miettimään, mistä materiaaleja saa hankittua.

LÄHTEET

Airaksinen, Tiina & Vilkka, Hanna. 2003, *Toiminnallinen opinnäytetyö*, Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 168 s.

Bertucci et. al. 2010, The Impact of Size of Cooperative Group on Achievement, Social Support, and Self-Esteem. *The Journal of General Psychology*, 2010

Carlsson, Bertil. 1997, *Grundläggande forskningsmetodik för medicin och beteendevetenskap*, 2.painos, Göteborg: Graphic Systems AB, 198 s.

Davidson, Bo & Patel, Runa. 2011, *Forskningsmetodikens grunder Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*, 2.painos, Lund: Studentlitteratur AB, 149 s.

Ejvegård, Rolf. 1996, *Vetenskaplig metod*, 2. painos, Lund: Studentlitteratur, 160 s.

Constance M. Ellison & A. Wade Boykin. 1994, Comparing outcomes from differential cooperative and individualistic learning methods. *Social behavioral and personality*, 1994

Robyn M. Gilles. 2007, *Cooperative Learning Integrating Theory and Practice*, Thousand Oaks: Sage Publications, 273 s.

Gross Davis, Barbara. 2009, *Tools for Teaching*, 2.painos, San Francisco: Jossey-Bass, 592 s.

Hirsimäki, Remes, Sajavaara. 2009, *Tutki ja kirjoita*, 15.painos. Kariston Kirjapaino Oy, 464 s.

Killen, Roy. 2010, *Teaching Strategies for Quality Teaching and Learning*, Claremont: Juta & Company Ltd, 438 s.

Koppinen & Pollari. 1993, *Yhteistoiminnallinen oppiminen Tie tuloksiin*, Juva: WSOY, 167 s.

Lintunen & Rovio. 2009, *Ryhmiöliikunnassa*, Tampere: Esa Print Oy, 338 s.

Mulcany, Robert Sean. 2011, The effects of experience on achievement, satisfaction, and problem-solving discourse in professional technical training. *Education Tech Research Dev*, 2012

Saari et al. 2013, *Motoasema-opas*, Suomen Uusiokuori Oy 27 s.

Valtion koulutuskeskus. 1992, *Ryhmätyön käyttö koulutuksessa*, Helsinki: Valtion painatuskeskus 221 s.

Vuorinen, Ilpo. 2005, *Tuhat tapaa opettaa*, 7.painos Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy, 227 s.

Wallén, Göran. 1993 *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, Lund, Studentlitteratur, 138 s.

INTERNET LÄHTEET:

SPECIAL OLYMPICS

<http://www.specialolympics.org/special-olympics-world-games.aspx> Haettu 14.9.2013

http://sports.specialolympics.org/specialo.org/Special_/English/Coach/Coaching/MATP/AN_OVERV/INTRODUC.HTM Haettu 28.3.2013

TILASTOKESKUS

<http://tilastokeskus.fi/virsta/tkeruu/01/07/> Haettu 27.4.2014

SUOMEN VAMMAISURHEILU JA –LIIKUNTA VAU RY.

<http://www.vammaisurheilu.fi/> Haettu 23.3.2013

<http://www.vammaisurheilu.fi/> Haettu 23.3.13

<http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/> Haettu 23.3.13

http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/yleisesti_vausta/ Haettu 23.3.13

http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/special_olympics/ Haettu 28.3.2013

LIITTEET

Liite 1: Suostumus tutkimukseen

SUOSTUMUS TUTKIMUKSEEN

Tutkimus tehdään osana Sanna Puustisen opinnäytetyötä. Tutkimustuloksia käytetään palautteen saamiseen koulutuksen sujuvuudesta sekä koulutuksen kehittämiseen. Osaa tuloksista tullaan käsittelemään Sanna Puustisen opinnäytetyössä. Tutkimustulokset käsitellään nimettömästi. Vastauksia tulee käsittelemään Sanna Puustinen (opinnäytetyön tekijä), Marko Vaappo (opinnäytetyö ohjaaja) sekä Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry. Kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista ja kyselyn voi keskeyttää milloin vain. Tutkimuksen on tarkoitus olla valmis elokuun loppuun mennessä.

Ymmärrän mihin kyselylomakkeen vastauksia käytetään ja annan luvan käyttää omia vastauksiani tutkimuksessa sekä opinnäytetyössä.

Allekirjoitus: _____

Nimen selvennys: _____

Liite 2: Kyselylomake

Kyselylomake Motoasema-koulutuksesta

Lomakkeen vastauksia käytetään Motoasema-koulutus opinnäytetyöhön liittyen. Lomakkeessa on sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Suljettuihin kysymyksiin vastataan rengastamalla sopivin vaihtoehto. Skaalana ovat numerot 1-5 niin että 1=täysin erimieltä, 2= jokseenkin erimieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä. Avoimiin kysymyksiin saa vastata vapaasti.

Vastaa kysymyksiin omien koulutukseen liittyvien tuntemuksiesi perusteella.

Oma ammatti: _____

Motoasema koulutus:

1. Koulutus onnistui hyvin tavoitteessaan seuraavasti

a) Perustieto Motoasemista

1 2 3 4 5

b) Motoasemien sovellusten läpikäyminen

1 2 3 4 5

c) Kannustus käyttää Motoasemia tulevaisuudessa

1 2 3 4 5

2. Miten koulutus vastasi tai ei vastannut odotuksiasi? Miksi?

3. Koulutuksen rakenne oli hyvä seuraavissa osioissa:

a) Teoriaosuus (PowerPoint-esitys)

1 2 3 4 5

b) Käytäntöosuus (Motoasemien harjoittelut)

1 2 3 4 5

c) Palauteosuus

1 2 3 4 5

4. Mitä haluaisit lisätä koulutukseen tai poistaa koulutuksesta?

Ryhmätyöskentely:

Kysymyksiin vastataan skaalalla 1-5, ellei toisin mainita. 1=täysin erimieltä, 2=jokseenkin erimieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä. Avoimiin kysymyksiin saa vastata vapaasti.

5. Koulutuksen ryhmäkoko oli sopiva (kaikki koulutukseen osallistujat yhteensä)

1 2 3 4 5

6. Koin pienryhmätyöskentelyn hyvänä opetusmuotona (3-4 henkilön ryhmät)

1 2 3 4 5

7. Pienryhmissä toteutetut Motoasema-harjoitukset olivat tehokkaita

1 2 3 4 5

8. Pienryhmissä toteutetut harjoitukset rohkaisivat minua soveltamaan tehtäviä erilaisille liikkujille

1 2 3 4 5

9. Tällainen koulutus rohkaisee minua käyttämään Motoasemia työssäni

1 2 3 4 5

10. Mitä hyötyä harjoituksista oli kun ne toteutettiin pienryhmissä (3-4 henkilöä) verrattuna siihen, että harjoitukset olisi toteutettu suuressa ryhmässä eli kaikki koulutukseen osallistujat yhdessä? Valitse kolme vaihtoehtoa. Merkitse sopivat vaihtoehdot numeroilla 1-3, niin että 1=suurin hyöty 2=toiseksi suurin hyöty 3=kolmanneksi suurin hyöty.

- Pienryhmässä työskentely antoi mahdollisuuden oppia ja ymmärtää paremmin kuin jos sovellusharjoitukset olisi toteutettu suuressa ryhmässä
- Pienryhmässä pääsee käyttämään omia ajatuksia ja toteuttamaan itseään paremmin kuin suuressa ryhmässä
- Pienryhmässä pystyin/uskalsin ilmaista mielipiteitäni paremmin kuin jos työskentely olisi tapahtunut koko koulutusryhmän kanssa
- Pienryhmässä opin muitakin taitoja, kuten sosiaalista kanssakäymistä toisten ihmisten kanssa
- Pienryhmässä työskentely on miellyttävämpää kuin suuressa ryhmässä työskentely
- Pienryhmässä on helpompi työskennellä kuin suuressa ryhmässä, koska jokaisen mielipide tulee kuulluksi paremmin
- Pienryhmässä jokainen tuo esiin ”palan itseään”
- jokin muu, mikä? _____

11. Ehdotuksia Motoasema harjoitteluun

Kokonaisuus:

Kysymyksiin vastataan skaalalla 1-5, ellei toisin mainita. 1=täysin erimieltä, 2= joksinkin erimieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä. Avoimiin kysymyksiin saa vastata vapaasti.

12. Koulutus oli toimiva

1 2 3 4 5

13. Millaisia ajatuksia koulutus kokonaisuudessaan herätti?

14. Piditkö koulutustilaa sopivana? Rasti sopiva vaihtoehto.

Kyllä Ei

Jos vastauksesi on ei, niin miten tilaa tulisi muuttaa?

15. Koulutus vastasi odotuksiani

1 2 3 4 5

16. Voin suositella koulutusta kollegalleni tai tuttavalleni

1 2 3 4 5

17. Koetko pystyväsi hyödyntämään koulutuksesta saamiasi tietoja työssäsi? Kerro lyhyesti miten?

Vapaa palaute

Kiitos osallistumisestasi!

Sanna Puustinen

Liite 3: Saatekirje

SAATEKIRJE

Hei,

nimeni on Sanna Puustinen. Opiskelen ammattikorkeakoulu Arcadassa liikunnanohjaajaksi. Teen opinnäytetyötä yhteistyössä Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n kanssa. Tehtäviini kuuluu Motoasema-koulutuksen suunnittelu ja sen luominen.

Teen tutkimuksen Motoasema koulutuksen sujuvuudesta kyselylomakkeen avulla. Kyselylomakkeen kysymykset ovat sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Lomakkeeseen vastaaminen vie noin 10 minuuttia. Kyselylomakkeeseen vastataan nimettömästi. Kyselylomakkeen vastauksia käytän tutkimukseen opinnäytetyön arvioinnissa, puuttuvien asioiden määrittämisessä ja opinnäytetyön onnistumiseen peilattaessa sekä referoinnissa. Vastauksia saatetaan käyttää Motoasema-koulutuksen kehittämiseen myöhemmässä vaiheessa. Vastauksia tulee käsittelemään Sanna Puustinen, opinnäytetyö ohjaaja Marko Vaappo sekä Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry. Tutkimuksen on tarkoitus olla valmis elokuun loppuun mennessä.

Toivoisin että osallistut kyselyyn ja sitä kautta annat arvokasta tietoa koulutuksen onnistumisesta sekä kehitysmahdollisuuksista.

Kyselyyn osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja kyselyn voi keskeyttää milloin vain.

Kiitos osallistumisestasi!

Lisätietoja:

Sanna Puustinen, liikunnanohjaaja opiskelija

xxx-xxxxxxx

xxxxx.xxxx@gmail.com

Marko Vaappo, TtM, ohjaava
opettaja

0207 699 685

marko.vaappo@arcada.fi

www.arcada.fi

Tiina Siivonen, tapahtumakoordinaattori, Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry.

xxx-xxxxxxx tiina.siivonen@vammaisurheilu.fi www.vammaisurheilu.fi

Liite 4: Ruotsinkielinen tiivistelmä

Svenskspråkig sammanfattning av arbetet

Grupparbetets lämplighet för Motostationutbildning

Med hjälp av ett frågeformulär

INLEDNING

Mitt examensarbete är ett beställningsarbete från Finlands handikappidrott och-motion VAU rf. VAU är centralorganisation för handikappidrott och -motion. VAU planerar, verkställer samt utvecklar idrott och motion för personer med till exempel rörelsehinder, synskador och personer som genomgått organtransplantation. Finlands handikappidrott och-motion VAU erbjuder också information och utbildning som syftar till att utveckla tillgänglighet på motionsplatser. VAU:s verksamhetsområden är ungdomsverksamhet, fritidsmotion, tävlings- och elitidrott och organisationsverksamhet. Också Special Olympics Finland hör till VAU:s verksamhet.

Medlemmar i VAU är registrerade föreningar och sällskap som ordnar motions och idrottsverksamhet för personer med funktionshinder. VAU har inga personmedlemmar och den fungerar som en nationell föreningslänk för sin medlemskår i idrotts- och motionsverksamhet för funktionsförhindrade personer. VAU följer generellt godkända etiska principer för idrott och motion. (http://www.vammaisurheilu.fi/fin/pa_svenska/)

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Mitt mål var att undersöka grupparbetets användning vid och lämplighet för Motostationutbildningen som VAU ordnade. Själva Motostationutbildningen skapas under processen i samarbete med VAU:s verksamhetsplanerare Tiina Siivonen. Jag själv tycker att användning av grupparbete är ganska allmänt. Under skolgången i Arcada har vi haft flera uppgifter som vi har gjort i olika grupper. Det sägs ofta att det är nyttigt att jobba i grupper och att man har nytta av det i arbetslivet. Jag är intresserad av grupparbete och dess olika former och nyttor. I mitt examensarbete besvarar jag bland annat frågorna: hurdan grupp är effektiv med tanke på inläring, hurdana olika grupparbetsformer finns det, vilka nyttor finns i användning av grupparbete och är det lämpligt att arbeta i små grupper i Motostationutbildningen? Min hypotes är att grupparbete är en lämplig inlärningsmetod för Motostationutbildningen som Finlands handikappidrott och -motion VAU arrangerar. Examensarbetet utförs med hjälp av ett frågeformulär. Metoden är dels kvalitativ och dels kvantitativ. Meningen med frågeformuläret är att ta reda på ifall deltagarna tyckte att grupparbete var en lämplig inlärningsmetod för utbildningen, hur de upplevde grupparbete och vilken nytta de hade av det, samt att få feedback från utbildningen. Meningen med formuläret var också att samla ihop förbättringsförslag för kommande utbildningssituationer. Frågeformuläret blev godkänt av Arcadas etiska nämnd innan det togs i bruk.

MOTOSTATIONERNA, SPECIAL OLYMPICS, MOTOR ACTIVITY TRAINING PROGRAM

Motostationerna är motoriska övningar som VAU har utvecklat. De grundar sig på Special Olympics-rörelsens motsvarande program, Motor Activity Training Program. Special Olympics Finland (som hör till VAU:s verksamhet) är en del av den internationella Special Olympics-rörelsen. Special Olympics organiserar idrottsverksamhet för utvecklingsstörda personer året runt. Eucine Kennedy Shiver grundade rörelsen år 1968. Över 2,5 miljoner utvecklingsstörda idrottare från hela världen övar, tränar och tävlar i över 30 grenar under Special Olympics-rörelsen. (http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/special_olympics/) Officiella Special Olympics-tävlingarna ordnas vartannat år, vinter- och sommartävlingar turvis. Upplevelsen av riktiga tävlingar kan

öppna nya dörrar och möjligheter för idrottaren och till och med för hans/hennes familj. Tävlingarna ger hopp om och tro på en bättre framtid så att hela världen skulle acceptera och förstå utvecklingsstörda bättre. (<http://www.specialolympics.org/special-olympics-world-games.aspx>) Målet med Special Olympics-rörelsen är också att erbjuda möjlighet till fortlöpande träning, fysisk utveckling för utvecklingsstörda och att dela glädjen av idrott med vänner, familjer och hela samhället. Alla personer med utvecklingsstörning kan vara delaktiga i Special Olympics-rörelsen. Enligt de internationella reglerna som Special Olympics har, kan alla utvecklingsstörda personer som har fyllt åtta år delta i Special Olympics-tävlingarna. (http://vammaisurheilu.fi/fin/vau/special_olympics/).

Motor Activity Training Program (MATP) är avsett för idrottare/personer med en svår utvecklingsstörning eller ett svårt fysiskt handikapp och som på grund av detta inte kan delta i officiella Special Olympics-tävlingarna. MATP fungerar under Special Olympics-rörelsen. Meningen och målet med MATP är att bereda idrottare/personer med en svår eller grundlig utvecklingsstörning eller ett svårt fysiskt handikapp möjlighet till grenspecifik utveckling genom träningar som är anpassade till personers förmågor. Till personer med ett märkbart handikapp räknas personer som behöver speciella träningar på grund av sitt fysiska, psykiska eller känslomässiga problem. Motor Activity Program lämnar ingen utanför på grund av att det är så individuellt. MATP-övningarna kan leda till så stora framgångar i grenspecifika träningar att idrottaren/personen har möjlighet att delta i de riktiga Special Olympics-tävlingarna. Meningen med MATP är också att erbjuda möjligheter att träna och genomföra träningar så bra som möjligt utan att bli jämförd med någon annan, att erbjuda lämpligt svåra och belönande erfarenheter inom idrott för utvecklingsstörda personer. (http://sports.specialolympics.org/special_olympics.org/Special_/English/Coach/Coaching/MATP/AN_OVERV/INTRODUCHTM).

Motostationövningarna har fått sin idé från Motor Activity Training Program. De är tillämpliga för alla personer, inte bara för personer med ett handikapp. Skillnaden mellan MATP och Motostationerna är att MATP är avsett för svårt handikappade eller svårt utvecklingsstörda människor som inte kan delta i de riktiga Special Olympics-tävlingarna. Motostationerna är avsett för alla personer. Motostationerna är alltså utvecklade så att alla, både barn och gamlingar, kan delta oberoende av sin funktionsförmåga. Målet med Motostationerna är att erbjuda upplevelser av att lyckas och uppmuntra människor att röra på sig med hjälp av lämpliga utmaningar. Meningen är att personen försöker göra

sitt eget bästa utan att bli jämförd med andra. (Saari et. al 2013 s. 3) Motostationövningarna är grundövningar för att förbättra motoriken. Uppgifter är till exempel att sparka en boll, att kasta, och balansövningar. Genom att öva Motostationövningar, är det möjligt att gå vidare till grenspecifika övningar. (Saari et al. 2013 s.4)

GRUPPARBETE

Grupparbete har haft en stor betydelse i utbildningen redan på 1950-talet. Det har använts mest för tre olika syften: som ett verktyg för att studera och uppfatta saker, som ett verktyg för att utveckla social inläring och arbetssätt och som terapi, eller som problemlösning. (Ryhmätyön käyttö koulutuksessa 1992 s. 9-10, 13-14) Lintunen & Rovio (2009) beskriver vilka nyttor grupparbete har för en individ. De säger att man hittar sin egen personlighet genom andras feedback. Att höra till en grupp är ett bra sätt att öka ens självkänsla. Lintunen & Rovio påstår också att en förutsättning för att ens självkänsla ska kunna utvecklas är att vara i växelverkan med andra och att sysselsätta sig i grupp. (Lintunen & Rovio 2009 s.13, 16) Enligt Korppinen & Pollari (1993) kan en grupp definieras på flera sätt. De säger att en grupp inte är vilken som helst grupp som har flera än en person. En grupp är en social enhet, som består av olika enheter, som ändå är medvetna om sin samhörighet. (Koppinen & Pollari 1993 s. 28) Enligt Killen (2010) börjar grupparbete då två eller flera elever börjar jobba tillsammans. Han tycker att det alltid när det gäller grupparbete betyder att eleverna jobbar utan att läraren till exempel avbryter hela tiden. (Killen 2010 s. 190-191) Definitionen på en stor grupp varierar. Enligt Vuorinen (2005) går gränsen mellan en stor och en liten grupp vid ungefär 10-12 personer. (Vuorinen 2005 s.76) Lintunen & Rovio säger att en stor grupp består av över 8-10 personer. I en större grupp är det inte möjligt för alla i gruppen att växelverka. Enligt dem är vanliga egenskaper i en stor grupp bland annat att det är svårt att komma överens och att det finns konkurrens i gruppen. Lintunen & Rovio beskriver en liten grupp som en grupp som innehåller högst 8-10 personer. Vanliga egenskaper i en sådan grupp är till exempel deltagande, motivation och överensstämmelse. (Lintunen & Rovio 2009 s.33)

ATT ARBETA I EN STOR GRUPP

Vuorinen (2005) skriver att undervisning som innebär att hela gruppen går vidare i samma takt är storgruppsundervisning. I sådana fall fungerar läraren som ledare för växelverkan. Egenskaper hos den här undervisningsmetoden är att växelverkan mellan individerna är litet. (Vuorinen 2005 s. 94-95) Killen (2010) beskriver samma undervisningsmetod och enligt honom är vanliga exempel på den demonstrationer och föreläsningar. Ofta är det så att läraren har kontroll över när och hur eleverna lär sig. Om man kan använda metoden effektivt är metoden ett av de effektivaste sätten att lära sig. (Killen 2010 s. 126) Fördelar som metoden kan ha är bland annat att inläringen kan vara lättare för eleven när läraren har analyserat och klassificerat den nya informationen färdigt, och den kan vara ett bra sätt att lära sig för elever som har inläringssvårigheter och den möjliggör också betoning av viktiga saker lättare. Negativa sidor med metoden kan vara till exempel att metoden kräver att eleverna lär sig genom att lyssna, observera och göra noter, metoden förbättrar inte elevernas sociala färdigheter och eleverna kan bli frustrerande om läraren inte verkar vara förberedd. (Killen 2010 s. 127-130)

ATT ARBETA I EN LITEN GRUPP

Roy Killen (2010) beskriver två olika sätt att arbeta i små grupper. Ett sätt är att i klassrummet dela in en större grupp i flera mindre grupper för att prata om olika åsikter. Ett annat sätt är när eleverna har mera nytta av att dela idéer, och inte så stor nytta av att byta åsikter. Båda sätten kan ha samma nyttor om man använder dem effektivt. Det är till exempel att fokuseringen är i inläringen, att alla vill delta och läraren kan lätt observera och ge feedback. Begränsande sidor för metoden kan vara till exempel att det känns obehagligt för någon att arbeta i grupp och någon kan känna att det är svårt att bli accepterad i en grupp. (Killen 2010 s. 191-192,194) Enligt Vuorinen (2005) har inläringen som sker i små grupper flera goda sidor jämfört med inläringen som sker individuellt eller i stora grupper. Små grupper bjuder olika möjligheter för individer, till exempel växelverkan och aktiv sysselsättning. Att arbeta i små grupper utvecklar bland annat förmågan att ta ansvar. En liten grupp ställer oftast stora krav på undervisningsinstrumenten eller utrymna. (Vuorinen 2005 s. 94-95) Enligt Barbara Gross Davis (2009) ska alla i gruppen känna samhörighet och ha likadana möjligheter att delta. Läraren ska betona att olikhet

inte ska vara ett hinder för att lösa problemet (till exempel handikappet eller kön), det ska ses som en styrka. Olikhet kan ge många olika synvinklar för att lösa ett problem. Enligt Gross Davis kan grupperna delas in på olika sätt, till exempel slumpmässigt: eleverna kan själva skapa sina grupper eller dela in eleverna i grupper enligt vissa kriterier (t.ex. enligt kön eller enligt hur pratsam man är). (Gross Davis 2009 s.194-195)

KOOPERATIVT GRUPPARBETE

Enligt Killen (2010) betyder kooperativt grupparbete att man jobbar för gemensamma delade mål. Eleverna ska alltså hjälpa varandra att nå inlärningsmål. Fördelar med den här metoden är bland annat: ett förbättrat självförtroende, en positiv attityd gentemot skolan och en förbättring av elevernas förmåga att förstå olika åsikter. (Killen 2010 s. 214, 218-219)

Robyn M. Gilles (2007) beskriver egenskaper som är viktiga i kooperativt grupparbete. Egenskaperna är till exempel ett positivt samband mellan gruppmedlemmar och att medlemmarna måste kunna ta ansvar. (Gilles 2007 s. 4-5) Enligt Killen (2010) finns det olika former av kooperativt arbete, och vad det är, beror på vem man frågar. För att kunna säga att arbetet är ett kooperativt grupparbete ska det fylla bland annat följande egenskaper: Alla medlemmar borde känna att de har ansvar för andras inläring, medlemmarna borde känna att en individ inte kan lyckas om hela gruppen inte lyckas, alltså man kan lyckas bara ifall alla i gruppen lyckas, och alla ska delta för att nå önskade resultat. (Killen 2010 s. 215)

RESULTAT

Enligt resultaten av undersökningen var arbete i små grupper en lämplig metod i Moto-stationutbildningen. Enligt resultaten var deltagarna nöjda med utbildningen. Utvecklingsförslag som kom upp var diplomutdelning efter avslutad kurs, djupare inblick i finmotoriken, genomgång av utmanande exempel samt att fundera på anskaffningsplatser för material.

DISKUSSION

Det finns inget direkt svar på frågan om vilken inlärningsmetod som är bäst med tanke på inläringen beror på flera saker. Oavsett vilken metod man använder ska läraren alltid vara väl förberedd och veta hur man använder metoden. Varje metod har sin positiva och negativa sida.

Samplet var litet, så man kan inte med större säkerhet säga hur lyckad utbildningen var och hur nöjda deltagarna var. Det behövs fler undersökningar för att få djupare inblick i ämnet. Med tanke på metoden hade man kunnat formulera frågeformuläret på ett annat sätt. Det skulle ha behövts mera öppna frågor för att få djupare svar och förståelse för vad deltagarna tyckte om utbildningen. Man skulle ha kunnat omformulera frågorna på ett sådant sätt att man skulle fråga samma sak på olika sätt för att se vad deltagarna på riktigt tyckte eller om de förstod frågorna rätt.

KÄLLOR:

Se studiens egentliga källförteckning för källhänvisningarna i denna sammanfattning.